Evropska komisija

FLASH EUROBAROMETER 585

Mladi in demokracija

EUROBAROMETER **POROČILO**

junij 2026

ON-LINE EUROBAROMETER

Flash Eurobarometer Mladi in demokracija

Raziskava, ki jo je opravil Demoscopy na zahtevo Generalnega direktorata za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC)

Raziskava, ki jo usklajuje Evropska komisija, Generalni direktorat za komuniciranje (GD COMM, enota za javno mnenje in udejstvovanje državljanov)

Ta dokument ne predstavlja stališča Evropske komisije. Razlage in mnenja, ki jih vsebuje, so izključno razlage in mnenja avtorjev.

Naslov projekta	Raziskava Flash Eurobarometer 585 „Mladi in demokracija“ – poročilo za leto 2026
	SL
Kataloška številka	NC-01-26-226-EN-N
ISBN	978-92-68-44145-9
	doi: 10.2766/5739162

© Evropska unija, 2026

https://europa.eu/eurobarometer

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za Europokune– Europe Together – in Europe Democracy Esperanto.

Namen tega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznanijo z dokumenti, ki jih je pripravila Evropska unija (in se financirajo iz njihovih davkov).

Če prevodov ni, so državljani izključeni iz razprave.

Ta dokument „Eurobarometer“ je obstajal samo v angleščini, v datoteki pdf. Iz začetne datoteke smo ustvarili datoteko odt, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj na voljo v vseh uradnih jezikih.

Zaželeno je, da prevod pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

Kontaktu nin-Ek ! Eŭropo kune !

https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE

Kazalo vsebine

Uvod....4
1. Ključne ugotovitve....6
2. Mnenje mladih Evropejcev o svetu in prihodnosti....8
2.1 Dolgoročno razmišljanje nacionalnih oblikovalcev politik in oblikovalcev politik EU ter medgeneracijska pravičnost....8
2.2 Spoznavanje družbenih izzivov....12
2.3 Občutki in pričakovanja glede EU v vsakdanjem življenju....18
3. Udeležba mladih v državljanskem življenju....22
3.1 Pričakovanja glede mladinskih politik....22
3.2 Sodelovanje pri ukrepih v zvezi z družbenimi spremembami....29
3.3 Poznavanje načinov sodelovanja z EU....33
3.4 Viri za obveščanje o EU....36
4. Sodelovanje v organizacijah in dejavnostih v drugi državi EU....38
4.1 Sodelovanje v organizacijah....38
4.2 Dejavnosti v drugi državi EU....42
4.3 Ozaveščenost o možnostih bivanja v drugi državi EU, ki jih financira EU....49
5. Digitalno izobraževanje....52
5.1 Zaupanje v sposobnost uporabe orodij umetne inteligence....52
5.2. Učenje uporabe umetne inteligence....54
6. Tehnične specifikacije....58
7. Qu estionnaire....60
Pripombe....70

Uvod

V okviru končne faze izvajanja strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027 in priprav strategije EU za mlade za obdobje po letu 2027 je Evropska komisija začela raziskavo Flash Eurobarometer o mladih in demokraciji za leto 2026, ki je namenjena mladim v starosti od 15 do 30 let. Prejšnja raziskava Flash Eurobarometer o mladih in demokraciji (FL545), izvedena aprila 2024, tik pred evropskimi volitvami leta 2024, je pokazala, da mladi Evropejci še naprej sodelujejo v demokratičnem življenju.[1] Vendar so bile v raziskavi poudarjene tudi razlike med državami članicami in socialno-demografskimi skupinami v smislu ozaveščenosti in udeležbe. Od takrat digitalna preobrazba, vse večja vloga umetne inteligence in pomisleki glede dezinformacij še naprej preoblikujejo okolje, v katerem se mladi informirajo, sodelujejo v družbi in komunicirajo z demokratičnimi institucijami.

Raziskava Flash Eurobarometer 2026 zagotavlja trdne, primerljive in posodobljene dokaze o tem, kako mladi dojemajo medgeneracijsko pravičnost, državljansko udeležbo in podporo EU udejstvovanju mladih. Študija meri trenutne ravni in kanale udeležbe v državljanskih, političnih in družbenih dejavnostih, vključno s sodelovanjem v organizacijah, družbenih ukrepih in dejavnostih v drugi državi EU. Ocenjuje tudi ozaveščenost mladih o mehanizmih udejstvovanja na ravni EU, orodjih za institucionalno udejstvovanje, informacijskih kanalih in mladinskih programih, ki jih financira EU, ter njihovo uporabo. Poleg tega raziskava preučuje, kako mladi ocenjujejo različne kanale udeležbe, kot so glasovanje, udejstvovanje v družbenih medijih, javna posvetovanja in mladinske organizacije, hkrati pa preučuje vlogo državljanske vzgoje, digitalne pismenosti in usposabljanja pri krepitvi demokratičnega zaupanja in udejstvovanja.

Z združevanjem vprašanj o trendih iz prejšnjih raziskav Eurobarometra z novimi vprašanji raziskava omogoča tudi vpogled v to, kako mladi dojemajo enake možnosti in medgeneracijsko pravičnost, ter v njihova pričakovanja do Evropske unije na področjih, kot so demokracija, človekove pravice, vključevanje, podnebje, zaposlovanje in družbena kohezija. Rezultati bodo podprli pripravo naslednje strategije EU za mlade, saj bodo Evropski komisiji pomagali ugotoviti, v kolikšni meri se mladi počutijo slišane, opolnomočene in ustrezno opremljene za sodelovanje v demokratičnem življenju ter katera področja bi bilo treba prednostno obravnavati v prihodnjih ukrepih mladinske politike.

Demoscopy je v imenu Evropske komisije, Generalnega direktorata za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC), opravil razgovore z mladimi, starimi od 15 do 30 let, v vseh 27 državah članicah EU.

Med 19. junijem in 1. julijem 2026 je bilo z načinom zbiranja podatkov CAWI (računalniško podprto spletno anketiranje) opravljenih 26 806 razgovorov, pri čemer je bilo v vsaki večji državi opravljenih približno 1 000 razgovorov, v vsaki manjši državi (LU, CY, MT) pa 500 razgovorov.

1 Evropska komisija, Flash Eurobarometer 545 – Mladi in demokracija, april 2024.

Opombe

■Podatki raziskave so uteženi

■ Za rezultate raziskav veljajo odstopanja pri vzorčenju, kar pomeni, da vse očitne razlike med državami ali skupinami morda niso statistično pomembne.

■ Če so anketiranci lahko izbrali več odgovorov, lahko vsota odstotkov odgovorov preseže 100 %.

■ V tem poročilu so države navedene z uradno okrajšavo, kot je navedeno spodaj.

BE	Belgija	FR	Francija	NL	Nizozemska
BG	Bolgarija	kadrovska	Hrvaška	AT	Avstrija
CZ	Češka	IT	Italija	PL	Poljska
DK	Danska	CY	Rep. Cipra	PT	Portugalska
DE	Nemčija	LV	Latvija	RO	Romunija
EE	Estonija	LT	Litva	SI	Slovenija
IE	Irska	LU	Luksemburg	SK	Slovaška
EL	Grčija	HU	Madžarska	FI	Finska
ES	Španija	MT	Malta	SE	Švedska

* Ciper kot celota je ena od 27 držav članic EU. Iz praktičnih razlogov so bili opravljeni razgovori v delu države, ki je pod nadzorom vlade Republike Ciper.

1. Ključne ugotovitve

Mladi najprej zahtevajo, da mladinske politike obravnavajo resnična vprašanja, s katerimi se soočajo

- 40 % mladih Evropejcev in Evropejk meni, da so cilji, ki obravnavajo resnična vprašanja, s katerimi se soočajo mladi, med najpomembnejšimi za doseganje rezultatov v mladinskih politikah, pred zagotavljanjem, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločitvah, (32 %), zagotavljanjem finančne podpore za mladinske programe in pobude (32 %) ter zagotavljanjem, da so mladi seznanjeni s politikami in priložnostmi (29 %).

Mladi Evropejci se še naprej učijo o družbenih izzivih, predvsem prek medijev in ne v šoli.

- 84 % mladih Evropejcev se je v preteklem letu naučilo nekaj novega o vsaj eni od petih preizkušenih tem: človekove pravice in socialna pravičnost (41 %), enakost, raznolikost in boj proti diskriminaciji (39 %), medijska in digitalna pismenost (33 %), okoljska trajnostnost (32 %) ter demokratični procesi, politična udeležba in institucije (31 %). Tradicionalni in digitalni mediji so vodilni kanal (48 %), precej pred šolo (36 %). Največji delež mladih, ki so se v preteklem letu seznanili z vsaj eno temo, imajo Malta (98 %), Luksemburg (97 %) in Estonija (93 %).

Tri četrtine mladih Evropejcev meni, da EU vpliva na njihovo vsakdanje življenje, njihova pričakovanja glede različnih tem pa se le malo razlikujejo

- 75 % jih meni, da ukrepi, ki jih je sprejela EU, vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, na Malti pa jih je 94 %. Na vprašanje, kaj pričakujejo od EU za svojo generacijo, so mladi najpogosteje omenili ohranjanje miru (33 %), boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim (32 %) ter povečanje zaposlitvenih možnosti za mlade (31 %).

Mladi Evropejci so skeptični glede dolgoročnega političnega razmišljanja in medgeneracijske pravičnosti

- Le 38 % jih meni, da oblikovalci politik EU upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev, le tretjina pa jih meni, da imajo današnji mladi enake možnosti za uspeh kot mladi pred 30 leti ali pa bodo imeli enake možnosti čez 30 let. Malta, Estonija, Luksemburg in Latvija so dosledno države, v katerih so bili odgovori najbolj pozitivni.

Glasovanje in družbeni mediji veljajo za najučinkovitejša načina, da se sliši glas mladih.

- 33 % mladih Evropejcev in Evropejk navaja glasovanje kot enega najučinkovitejših načinov, kako biti slišan, tik pred vključevanjem v družbene medije (32 %). Udeležba v javnem posvetovanju o predlaganih političnih pobudah je z 29 % na tretjem mestu.

Večina mladih Evropejcev je sprejela ukrepe za spremembo družbe, predvsem na področju človekovih pravic.

- 55 % jih je v preteklem letu sodelovalo pri vsaj eni pobudi za družbene spremembe, kar je sedem odstotnih točk več kot leta 2024 (48 %). Deleži anketirancev se gibljejo od 26 % na Cipru do 72 % v Luksemburgu. Človekove pravice so vodilno področje delovanja (36 %), saj so na prvem mestu v 23 od 27 držav članic. Temu področju sledijo enake pravice ne glede na spol, raso in spolnost (33 %) ter zdravje in dobro počutje (30 %).

Ko so mladi po vsej EU vprašani, kako dobro poznajo načine sodelovanja z EU, jih 36 % poroča, da so seznanjeni z evropskimi volitvami. Večina mladih uporablja družbene medije, da ostane obveščena o EU.

- 36 % mladih Evropejcev pravi, da so seznanjeni z evropskimi volitvami, ki so še vedno najbolj znan način sodelovanja z EU

med možnostmi, predlaganimi v raziskavi, pred kanali družbenih medijev EU (27 %). Med mladimi anketiranci so družbeni mediji najpogosteje uporabljeni vir informacij o EU v vsaki državi članici (52 %), precej pred televizijo (38 %) ali šolo (23 %).

Velika večina mladih Evropejcev je v preteklem letu sodelovala v dejavnostih vsaj ene organizacije, pomanjkanje časa pa je glavna ovira za druge.

- 75 % mladih Evropejcev se je v zadnjih 12 mesecih udeležilo dejavnosti vsaj ene organizacije, v primerjavi s 64 % leta 2024, najpogosteje športnega kluba (26 %) ali mladinskega kluba ali mladinske organizacije (20 %). Med 23 %, ki niso sodelovali v nobenem, je pomanjkanje časa prevladujoča ovira (41 %). Naslednji najpogosteje omenjeni razlog je pomanjkanje zanimanja (20 %) in nikoli ni bil vprašan ali povabljen (16 %).

Veliko več mladih Evropejcev kot leta 2024 je sodelovalo v dejavnostih v drugi državi EU, vendar finančne omejitve še vedno veliko ovirajo, tudi če so programi EU dobro znani.

- 60 % mladih Evropejcev se je udeležilo vsaj ene dejavnosti v drugi državi EU, v primerjavi s 43 % leta 2024. Ta številka se giblje od 47 % na Švedskem do 88 % na Malti. Najpogosteje omenjena dejavnost je študij, usposabljanje ali vajeništvo v drugi državi EU (23 %), pred sodelovanjem v kulturnih ali športnih dejavnostih v drugi državi EU (21 %), prostovoljstvom ali podobnimi dejavnostmi (18 %), delom v drugi državi EU (16 %) in sodelovanjem v političnih dejavnostih v drugi državi EU (14 %). Za tiste, ki se niso udeležili dejavnosti v drugi državi EU, je glavna ovira pomanjkanje finančnih sredstev (41 %). Erasmus+ za študente ostaja najbolj znana priložnost EU (41 %), vendar visoka ozaveščenost ne vodi vedno do dejanske mobilnosti: Grčija in Ciper imata nekatere najvišje stopnje nesodelovanja in nekatere najvišje stopnje ozaveščenosti.

Mladi Evropejci so bolj prepričani v svojo sposobnost varne uporabe umetne inteligence kot v doseganje rezultatov, ki jih iščejo. Umetno inteligenco se naučijo uporabljati na različne načine, v šolah in zunaj njih.

- 72 % jih je prepričanih v svojo sposobnost varne uporabe orodij umetne inteligence, le 56 % pa jih je prepričanih v njihovo sposobnost uporabe orodij umetne inteligence za doseganje rezultatov, ki jih iščejo. Mediji (39 %) in samousmerjeno branje, raziskave ali praksa (33 %) so vodilni načini, kako se mladi učijo o umetni inteligenci, pred šolo (31 %). Vendar se delež mladih, ki se učijo uporabljati umetno inteligenco v šolah, poveča, če se ozremo v starostno skupino od 15 do 18 let (40 %). Deleži na Malti, v Luksemburgu in Estoniji dosegajo nadpovprečne rezultate na vsakem učnem kanalu.

2. Mnenje mladih Evropejcev o svetu in prihodnosti

2.1 Dolgoročno razmišljanje nacionalnih oblikovalcev politik in oblikovalcev politik EU ter medgeneracijska pravičnost

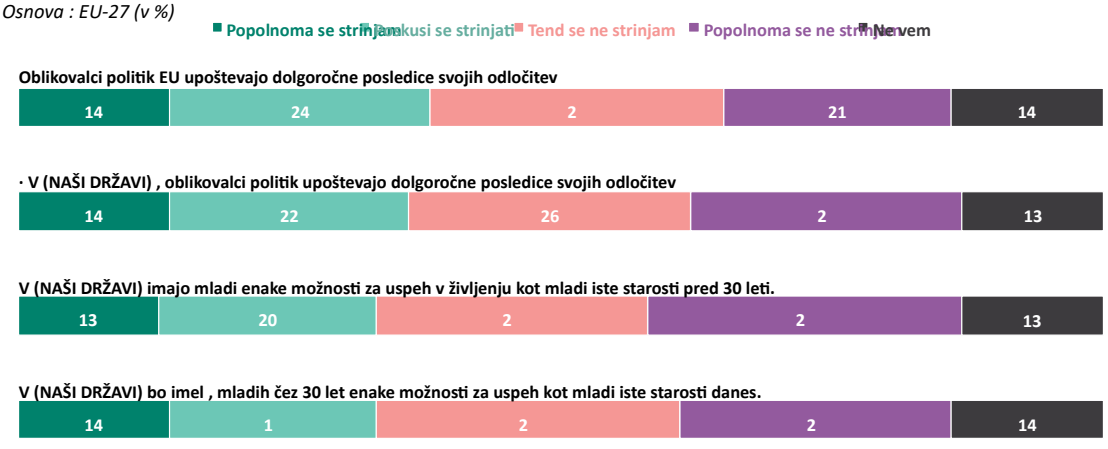
Le manjšina mladih Evropejcev (od tretjine do 38 %) se strinja, da oblikovalci politik na ravni EU ali nacionalni ravni upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev ali da imajo mladi enake možnosti za uspeh v življenju kot tisti, ki so bili stari pred 30 leti ali čez 30 let.

Le 38 % mladih Evropejcev meni, da oblikovalci politik EU upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev, 14 % pa se jih s tem „popolnoma strinja“. Nasprotno pa jih 48 % meni, da ne upoštevajo dolgoročnih posledic, pri čemer jih vsak peti (21 %) pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“. Nadaljnjih 14 % vprašanih ni izrazilo mnenja o tej zadevi, kar je precej velik delež neodgovorov na tovrstno mnenje; to je tudi največji delež odgovorov „ne vem“ v študiji. Ocena je nekoliko nižja za nacionalne oblikovalce politik: le 36 % 15- do 30-letnikov meni, da oblikovalci politik v svoji državi upoštevajo dolgoročne posledice, vključno s 14 %, ki se „popolnoma strinjajo“. 51 % jih meni, da nacionalni oblikovalci politik tega ne počnejo, vključno s četrtino (25 %), ki se „popolnoma ne strinja“. Še 13 % jih ni izrazilo mnenja.

Prav tako je bolj verjetno, da se mladi ne strinjajo, kot da se strinjajo, da imajo enake možnosti za uspeh v življenju kot mladi iste starosti pred 30 leti. Tretjina (33 %) jih meni, da imajo danes mladi v svoji državi enake možnosti za uspeh v življenju kot ljudje iste starosti pred 30 leti. Le vsak deseti (13 %) se „popolnoma strinja“ s to trditvijo. Nasprotno pa jih 54 % meni, da ni tako, vključno z 29 %, ki se „popolnoma ne strinjajo“. Nadaljnjih 13 % jih ni izrazilo mnenja. Zdi se, da ta negotovost velja tudi za pričakovanja mladih Evropejcev do prihodnjih generacij: vsak tretji (33 %) meni, da bodo imeli mladi v njihovi državi enake možnosti za uspeh v 30 letih kot mladi iste starosti danes. 53 % se jih s to trditvijo ne strinja, vključno s 25 %, ki se „popolnoma ne strinjajo“. Čeprav so splošne ravni nesoglasij podobne, se obe trditvi razlikujeta po intenzivnosti nesoglasij: 29% se "popolnoma ne strinja" z izjavo o prejšnji generaciji, v primerjavi s 25% za izjavo o naslednji generaciji.

Q18 V kolikšni meri se osebno strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav ?

Osnova : EU-27 (v %)

Mladi na Malti, v Estoniji, Latviji, Luksemburgu in na Danskem v štirih izjavah o medgeneracijski pravičnosti običajno izrazijo bolj pozitivna stališča kot mladi v drugih državah članicah EU.

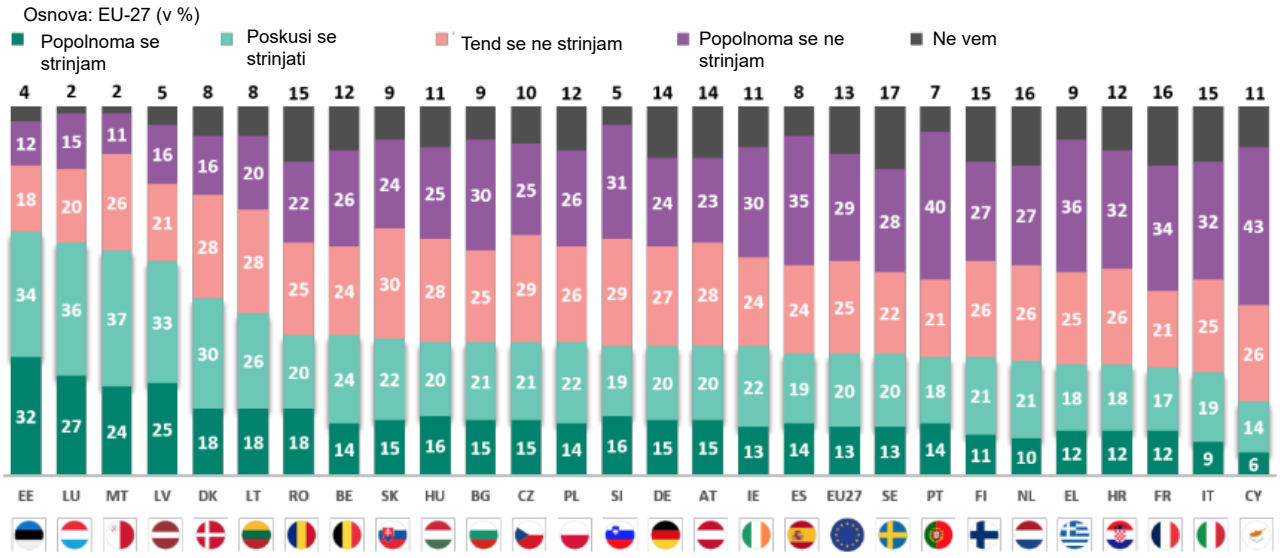
Estonija, Luksemburg, Malta, Latvija in Danska so edine države med 27 državami članicami, v katerih dogovor prevlada nad nestrinjanjem glede vseh štirih izjav. Na Malti se delež anketirancev, ki se strinjajo s predlaganimi izjavami, giblje med 61 % in 87 %. Za primerjavo, ustrezni razponi so 66 % do 75 % v Estoniji, 61 % do 79 % v Luksemburgu, 58 % do 66 % v Latviji in 48 % do 61 % na Danskem.

Slovenija, Madžarska in Romunija so edine tri države članice, v katerih dogovor prevlada nad nestrinjanjem glede obeh izjav o oblikovalcih politik, nestrinjanje pa nad dogovorom glede dveh izjav o možnostih mladih za uspeh. V Sloveniji se 58 % vprašanih strinja, da oblikovalci politik EU upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev, 35 % pa se jih strinja, da imajo mladi danes enake možnosti za uspeh kot mladi pred 30 leti. Enak preobrat, čeprav manj izrazit, se kaže na Madžarskem (48 % in 36 %) in v Romuniji (51 % in 38 %). V 17 preostalih državah članicah nesoglasje prevlada nad dogovorom o vseh štirih izjavah.

Glede na to, ali imajo mladi danes enake možnosti za uspeh kot mladi pred 30 leti, se v samo štirih državah večina anketirancev strinja z izjavo: Estonija (66 %), Luksemburg (63 %), Malta (61 %) in Latvija (58 %). Anketiranci na Danskem glede tega ostajajo razmeroma pozitivni, čeprav pod pragom večine, ki znaša 48 %. Na Cipru pa le 20 % mladih, starih od 15 do 30 let, meni, da imajo enake možnosti kot mladi pred 30 leti, medtem ko se jih 69 % ne strinja, od tega 43 %, ki se „popolnoma ne strinjajo“. Najmanj pozitivne odgovore so poslali anketiranci iz Italije (28 % se jih „skupno strinja“), Francije (29 %), Grčije in Hrvaške (po 30 %).

V18 V kolikšni meri se osebno strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev?

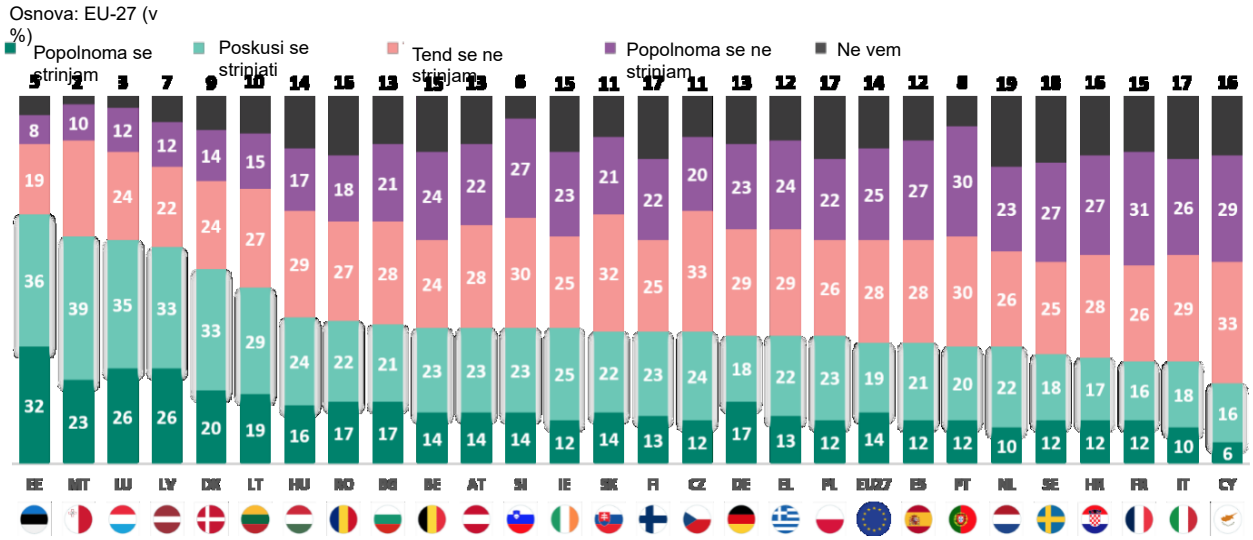
V (NAŠI DRŽAVI) imajo mladi enake možnosti za uspeh v življenju kot mladi iste starosti pred 30 leti.

Kar zadeva pričakovanja o tem, ali bodo imeli mladi v 30 letih enake možnosti za uspeh kot danes, iste štiri države dosegajo najvišje ravni dogovora: Estonija (68 %), Malta (62 %), Luksemburg (61 %) in Latvija (59 %). Sledi jim Danska (53 %). Dogovor je najnižji med anketiranci na Cipru (22 %).

V18 V kolikšni meri se osebno strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev?

„V (NAŠI DRŽAVI) bodo imeli mladi čez 30 let enake možnosti za uspeh kot mladi iste starosti danes – „Skupaj se strinjam“

Najmanj pozitivne odgovore so dali mladi v Italiji in Franciji (28 % se jih strinja), sledita pa jima Hrvaška (29 %) in Švedska (30 %). Kar zadeva vprašanje o možnostih prihodnjih generacij, je delež anketirancev, ki se „popolnoma ne strinjajo“, največji v Franciji (31 %), pred Portugalsko (30 %) in Ciprom (29 %).

V vseh socialno-demografskih kategorijah se večina mladih ne strinja s štirimi predlaganimi izjavami o medgeneracijski pravičnosti. Vendar so najbolj optimistični mladi, ki so v zadnjih 12 mesecih sodelovali v dejavnostih organizacije.

V vseh štirih predlaganih izjavah so najbolj optimistični isti socialno-demografski profili: moški, samozaposleni, mladi, ki živijo v gospodinjstvu z otroki, in prebivalci mest. Najbolj opazne razlike se pojavljajo med tistimi, ki so v zadnjih 12 mesecih sodelovali v dejavnostih organizacije, in tistimi, ki niso. Pri vseh štirih postavkah so stopnje „skupnega dogovora“ pri tistih, ki sodelujejo v organizaciji, za 14 do 16 odstotnih točk višje kot pri tistih, ki ne. Natančneje, 40 % tistih, ki sodelujejo v organizaciji, meni, da nacionalni oblikovalci politik upoštevajo dolgoročne posledice, v primerjavi s 24 % tistih, ki ne. Poleg tega je pri vseh štirih točkah verjetnost, da se bodo mladi, ki so sodelovali v dejavnostih organizacije, „popolnoma strinjali“ dvakrat večja kot pri tistih, ki se niso (na primer 16 % v primerjavi z 8 % glede dolgoročnih posledic, 15 % v primerjavi z 8 % glede enakih možnosti kot pred 30 leti in 16 % v primerjavi s 7 % glede enakih možnosti v 30 letih).

Glede na občutek, da imajo enake možnosti za uspeh v življenju kot mladi pred 30 leti, se strinja 36 % moških v primerjavi s 30 % žensk. Ta razlika med spoloma se kaže tudi v intenzivnosti nesoglasij (32 % žensk se „popolnoma ne strinja“ v primerjavi s 26 % moških).

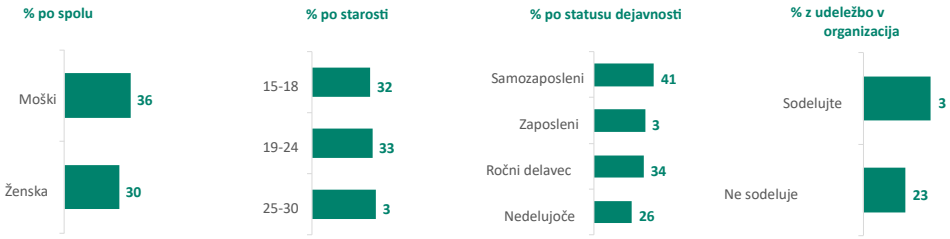
Medtem ko je 32 % 15- do 18-letnikov in 33 % 19- do 24-letnikov optimističnih, je soglasje nekoliko večje, ko se mladi približujejo tridesetim letom, pri čemer 35 % 25- do 30-letnikov meni, da imajo toliko možnosti za uspeh kot mladi pred 30 leti. Stopnje nesoglasij med starostnimi skupinami so blizu (53 % do 54 %), pri čemer je glavna sprememba zmanjšanje deleža „brez mnenja“.

Dogovor se razlikuje tudi glede na kraj prebivališča: prebivalci mest so najbolj optimistični (36 % se jih „skupno strinja“), pred

prebivalci podeželja (33 %) in tistimi, ki živijo v mestih ali predmestjih (31 %); stopnja izobrazbe le malo vpliva na ta stališča (32 % do 34 % na vseh ravneh, brez jasnega linearnega vzorca), čeprav je delež „ne vem“ večji med anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe. Podobno so bolj optimistični samozaposleni in zaposleni (41 % oziroma 35 %) kot tisti, ki niso zaposleni (26 %). Ročni delavci so v skladu s povprečjem (34 %), vendar so bolj neodločeni, pri čemer je največji delež „ne vem“ (18 %). Nazadnje, tisti, ki živijo v gospodinjstvu brez otrok, mlajših od 15 let, so bistveno manj optimistični kot tisti z otroki (29 % se jih „skupno strinja“, v primerjavi s 37–38 % tistih z otroki).

V18 V kolikšni meri se osebno strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev?

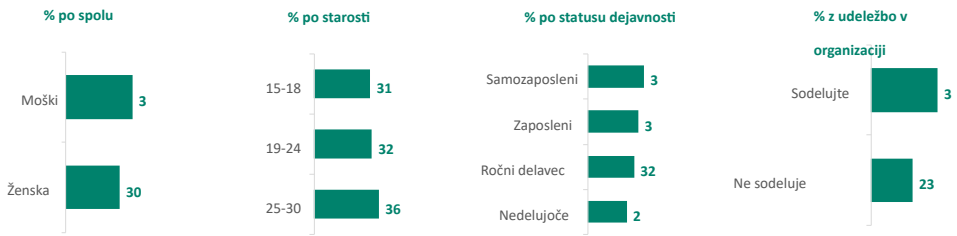
V (NAŠI DRŽAVI) imajo mladi , enake možnosti za uspeh v življenju kot mladi iste starosti pred 30 leti - Skupaj se strinjam

Ob občutku, da bodo imeli mladi čez 30 let enake možnosti za uspeh kot mladi danes, se pojavljajo enake razlike med spoloma: moški so optimistični s 37 % v primerjavi s 30 % žensk. Podobno se 27 % žensk „popolnoma ne strinja“ v primerjavi z 22 % moških. Obstaja tudi določena linearnost v razlikah med starostnimi skupinami: bližje ko se anketiranci približajo tridesetim, bolj optimistični so glede naslednje generacije: 31 % mladih, starih od 15 do 18 let, meni, da bodo imeli mladi v 30 letih enake možnosti kot danes, in sicer 32 % med mladimi, starimi od 19 do 24 let, in 36 % med mladimi, starimi od 25 do 30 let. Omeniti je treba tudi, da se v zvezi z obema točkama o oblikovalcih politik dogovor med starostnimi skupinami ne razlikuje. Izobrazba ima le omejen učinek, prebivalci mest pa so še vedno bolj optimistični (35 %) kot tisti, ki živijo v mestih ali predmestjih (32 %), pri čemer so prebivalci podeželja v skladu s povprečjem (34 %). Enaka hierarhija glede na status dejavnosti velja za samozaposlene (39 %), pred zaposlenimi (35 %) in fizične delavce (32 %), pri čemer so tisti, ki niso zaposleni, zadnji (27 %). Vendar se pri starših z otroki, mlajšimi od 15 let, vzorec razlikuje od tistega, ki ga vidimo pri občutku enakih možnosti kot prejšnje generacije: tukaj so najbolj optimistični starši enega ali dveh otrok, mlajših od 15 let (37 %), vendar se starši treh ali več otrok vrnejo na 33 %, blizu tistih brez otrok (31 %).

Q18 V kolikšni meri se osebno strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev

V (NAŠI DRŽAVI) bodo imeli mladi , čez 30 let enake možnosti za uspeh kot mladi iste starosti danes.

2.2 Spoznavanje družbenih izzivov

Mladi Evropejci se še naprej učijo o družbenih izzivih. Samo eden od šestih se v zadnjih 12 mesecih ni naučil ničesar novega o temah, omenjenih v anketi.

Velika večina mladih se je naučila nekaj novega o vsaj eni od navedenih tem, le 12 % se jih v zadnjem letu ni nič naučilo, 4 % pa jih je odgovorilo z „ne vem“. Nobena tema ne izstopa jasno: človekove pravice in socialna pravičnost so najpogosteje navedena tema (41 %), tik pred enakostjo, raznolikostjo in protidiskriminacijo (39 %). Sledijo jim medijska in digitalna pismenost ter prepoznavanje dezinformacij (33 %), okolja (32 %) ter demokratičnih procesov in udeležbe v političnih institucijah (31 %).

V2 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih naučili kaj novega o naslednjih temah?

Osnova: EU-27 (v %)

Nacionalne razlike se razlikujejo bolj glede na temo kot glede na splošno raven države

Ko gre za učenje nekaj novega o družbenih izzivih, so anketiranci na Malti, v Luksemburgu in Estoniji nad povprečjem EU-27 za vsako navedeno temo. Največji deleži po temah so zabeleženi na Malti, pri čemer jih 54 % poroča, da so se naučili nekaj novega o človekovih pravicah, 48 % pa o okoljski trajnosti, in v Luksemburgu, pri čemer jih je 53 % izvedelo za enakost/raznolikost, 52 % pa za medijsko pismenost. Estonija močno zaostaja pri medijski pismenosti, in sicer 51 %.

Največji delež anketirancev, ki menijo, da niso izvedeli ničesar novega o nobeni od petih tem, je na Cipru (27 %, kar je deset točk več kot druga najvišja država, Bolgarija, s 17 %). Ciper beleži tudi najmanjši delež ljudi v EU-27, ki so izvedeli več o okoljski trajnostnosti (19 %). Vendar je delež tistih, ki so izvedeli več o demokratičnih procesih, v skladu s povprečjem EU, ki znaša 32 %. Omeniti velja tudi, da je najmanjši delež ljudi, ki so se naučili nekaj novega o demokratičnih procesih, na Irskem (22 %), kjer so anketiranci kljub temu v povprečju ali nad povprečjem pri vseh drugih temah.

Učenje o družbenih izzivih je pogostejše med mladimi, ki so sodelovali v dejavnostih organizacije. Razlikuje se po spolu glede na temo in s starostjo upada

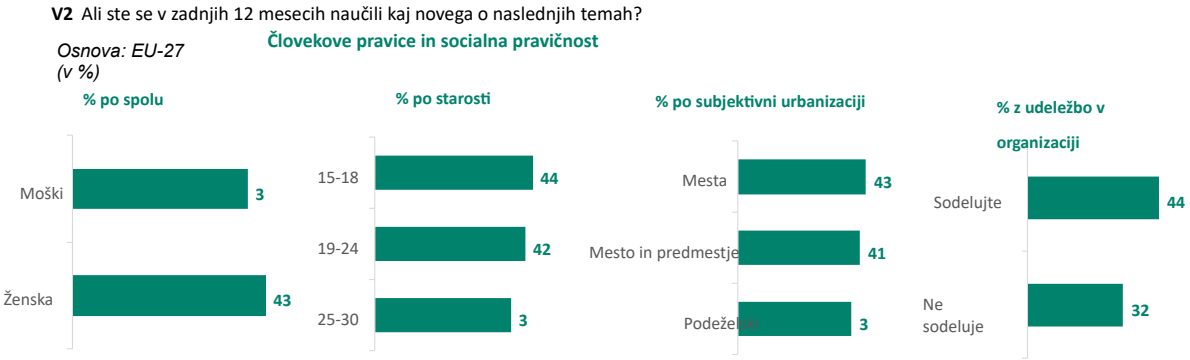
Zdi se, da je sodelovanje v dejavnostih organizacije povezano z več spoznavanja človekovih pravic in socialne pravičnosti. 44 % sodelujočih se je v preteklem letu nekaj naučilo o tej temi, v primerjavi z 32 % tistih, ki se je niso.

Ženske so precej bolj verjetno (43 %) kot moški (39 %) povedale, da so se kaj naučile o tej temi.

Zdi se, da učenje nekaj novega o človekovih pravicah in socialni pravičnosti upada od 25. leta starosti. 44 % 15- do 18-letnikov se je nekaj naučilo o tej temi, v primerjavi z 42 % 19- do 24-letnikov in 38 % 25- do 30-letnikov. To se morda zdi povezano s prenehanjem šolanja ali visokošolskim izobraževanjem, vendar dejanska stopnja izobrazbe le malo vpliva na rezultat. Podobne ravni je mogoče opaziti v

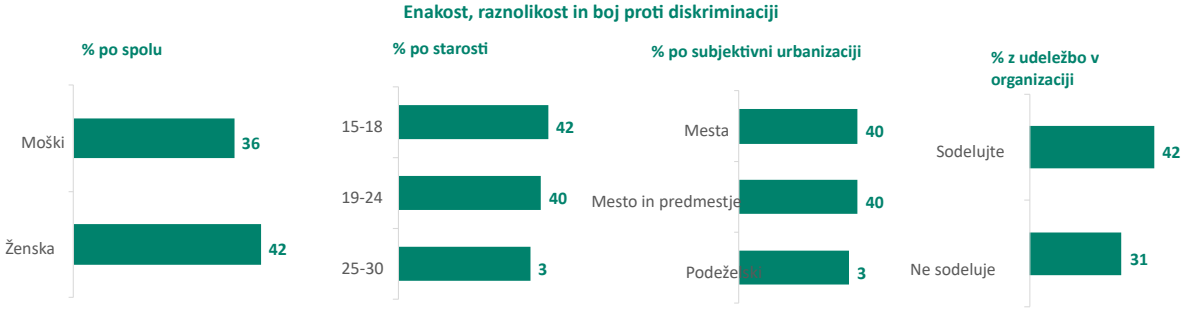
vseh skupinah: 41 % med anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe, 42 % med tistimi s srednješolsko izobrazbo in 40 % med tistimi z visokošolsko izobrazbo. Na to temo jasno izstopajo prebivalci mest (43 %), pred tistimi, ki živijo v mestih ali predmestjih (41 %), in predvsem prebivalci podeželja (38 %). Nazadnje, izstopajo fizični delavci z izrazito nižjim rezultatom (37 %) v primerjavi z 42 % pri zaposlenih in tistih, ki niso zaposleni, ter 41 % pri samozaposlenih.

Kar zadeva učenje o „enakosti, raznolikosti in boju proti diskriminaciji“, se razlike med spoloma v primerjavi s človekovimi pravicami še povečujejo: 42 % žensk se je med letom o tej temi naučilo nekaj novega v primerjavi s 36 % moških, kar pomeni vrzel v višini 6 odstotnih točk (v primerjavi s 4 točkami o človekovih pravicah). Učenje je spet večje med mlajšimi od 25 let (42 % med mladimi, starimi od 15 do 18 let, 40 % med mladimi, starimi od 19 do 24 let, v primerjavi s 37 % med mladimi, starimi od 25 do 30 let) in med prebivalci mest (40 % v mestih, manjših mestih in predmestjih v

primerjavi s 37 % med prebivalci podeželja). Ponovno pa je to sodelovanje v organizaciji, ki se kaže kot najmočnejše gonilo: 42 % tistih, ki so sodelovali v dejavnostih organizacije, se je o tej temi naučilo nekaj novega, v primerjavi s samo 31 % tistih, ki tega niso storili, kar je 11-točkovna vrzel. Nasprotno pa je stopnja dosežene izobrazbe še vedno slaba diskriminatorna (39 % med tistimi z manj kot primarno, primarno ali nižjo sekundarno izobrazbo, 39 % med tistimi s sekundarno izobrazbo in 40 % med tistimi z visokošolsko izobrazbo).

V2 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih naučili kaj novega o naslednjih temah?

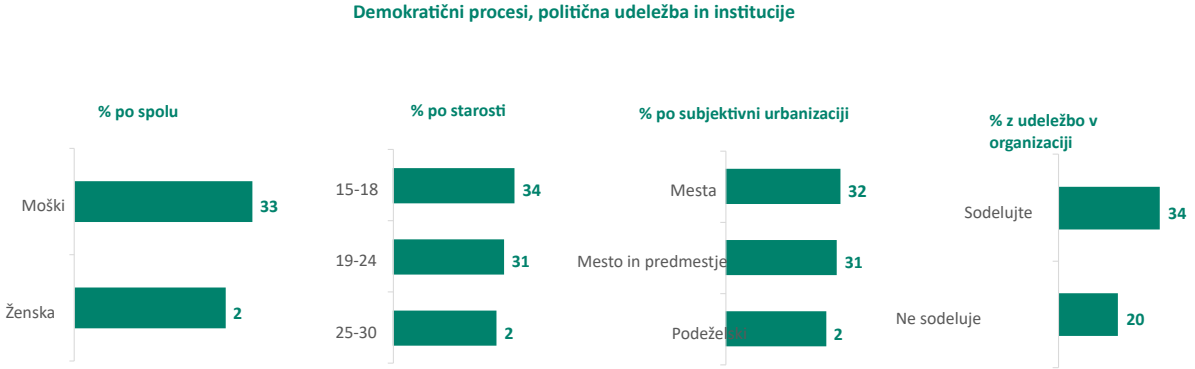

Kar zadeva učenje o „demokratičnih procesih, politični udeležbi in institucijah“, se je razlika med spoloma obrnila: moški poročajo, da so se o tej temi naučili več kot ženske (33 % v primerjavi z 28 %, vrzel v petih točkah), zaradi česar je to učna tema. Pomembno vlogo ima tudi starost, vendar se tu začne upadati od 18. leta (34 % 15- do 18-letnikov se je med letom naučilo nekaj novega o tej temi, v primerjavi z 31 % 19- do 24-letnikov in 29 % 25- do 30-letnikov). Dosežena izobrazba je še en dejavnik: 34 % med tistimi z visokošolsko izobrazbo, v primerjavi s 30 % med tistimi s srednješolsko izobrazbo in 28 % med tistimi z nižjo stopnjo izobrazbe. Izstopajo tudi prebivalci mest (32 % v primerjavi z 31 % v mestih ali predmestjih in 28 % za prebivalce podeželja). Nazadnje, sodelovanje v dejavnostih organizacije ustvarja najširšo vrzel med vsemi: 34 % mladih, ki so sodelovali v dejavnostih organizacije, se je o tej temi naučilo nekaj novega, v primerjavi z 20 % tistih, ki se tega niso naučili.

tistih, ki so se česa naučili, je to storila v šoli ali na univerzi, v razpravah z družino in prijatelji ali prek samousmerjenih raziskav.

Mediji in družbeni mediji so najpogosteje uporabljeni kanali za spoznavanje obravnavanih tem. Skoraj polovica (48 %) mladih Evropejcev, ki so se v preteklem letu naučili nekaj novega o enem od preizkušenih družbenih izzivov, je to storila prek tradicionalnih medijev (televizija, radio, tisk) ali digitalnih medijev (družbeni mediji, podkasti, blogi). Malo več kot tretjina se je o teh temah naučila v šoli ali na univerzi (36 %) ter v razpravah s prijatelji in družino (36 %). 35 % jih je opravilo lastno branje ali raziskavo o teh temah. Le eden od petih mladih se je o eni od obravnavanih tem seznanil z javnim dogodkom ali kampanjo ozaveščanja (21 %). Nazadnje, le 18 % se jih je naučilo nekaj novega o eni od preizkušenih tem s sodelovanjem v mladinskih klubih, organizacijah civilne družbe ali prostovoljstvu. Kljub temu mladinski klubi in organizacije civilne družbe pogosto delajo v izobraževalnih ustanovah ali ob njih, kar lahko

V2 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih naučili kaj novega o naslednjih temah?

Tradicionalni in digitalni mediji so najpogosteje poročani viri učenja o obravnavanih temah. Nekaj več kot tretjina pomeni, da je bilo o nekaterih od teh izobraževanj poročano pod „šolo ali univerzo“ ali pod „razpravami z družino in prijatelji“. Pri

vseh petih temah je sodelovanje v dejavnostih organizacije razčlenitev, ki pomeni največjo razliko pred spolom, starostjo, doseženo izobrazbo, urbanizacijo in statusom aktivnosti. Vrzel znaša od 11 do 14 odstotnih točk.

Mediji so najpogosteje sporočen vir učenja za mlade v 23 od 27 držav članic. V Bolgariji, na Poljskem in Malti je na drugem mestu po samousmerjenem branju ali raziskovanju. V Grčiji se uvršča za razpravami z družino in prijatelji

Vsaj polovica vprašanih v enajstih državah članicah poroča o medijih, tradicionalnih ali digitalnih: Romunija (62 %), Luksemburg (60 %), Slovenija (58 %), Estonija (55 %), Madžarska (54 %), Italija (53 %), Francija (52 %), Češka (52 %), Litva (51 %), Malta (50 %) in Ciper (50 %). Največji delež mladih, ki uporabljajo medije za spoznavanje družbenih tem, je zabeležen v Romuniji, pri čemer sta skoraj dve tretjini (62 %) anketirancev izvedeli nekaj o vsaj eni od tem, anketiranih prek tradicionalnih ali digitalnih medijev, kar je 14 točk nad povprečjem EU-27. To je tudi skoraj dvakrat toliko kot drugi najpogosteje uporabljeni kanal med mladimi Romuni, pogovori z družino in prijatelji, ki predstavlja tretjino anketirancev na to vprašanje (32 %). Najmanjši delež na šolskem ali univerzitetnem kanalu je prav tako v Romuniji (25 %), kar je 11 točk pod povprečjem EU. Druge države članice, v katerih manj mladih omenja, da so se o temah, ki so bile predmet raziskave, naučili v šoli ali na univerzi, so Madžarska (26 %), Litva (28 %), Bolgarija (28 %) in Poljska (29 %). Za primerjavo, največji delež na šolskem ali univerzitetnem kanalu beležijo Estonija (44 %), Belgija (43 %) in Francija (42 %). Države, v katerih se mladinski klub, organizacije civilne družbe in prostovoljski kanal uporabljajo precej nad povprečjem EU-27, na primer Malta (38 %), Estonija (37 %), Luksemburg in Slovenija (po 34 %), so prav tako običajno nad povprečjem na večini drugih kanalov. Te štiri države so edine države članice, v katerih so anketiranci na vseh šestih kanalih nad povprečjem EU-27. Njihova največja vrzel je v mladinskih klubih in organizacijah civilne družbe, kjer so 16 do 20 točk nad povprečjem EU-27. To bi lahko pomenilo, da mladinski klubi ali organizacije civilne družbe dopolnjujejo druge kanale in jih ne nadomeščajo. Na Cipru (13 %), Hrvaškem in Češkem (po 14 %) ter Madžarskem (15 %) je manj anketirancev poročalo, da so se učili prek mladinskih klubov ali organizacij civilne družbe. Nazadnje, mediji niso vodilni kanal povsod: samousmerjeno branje ali raziskave so na prvem mestu v Bolgariji (46 % v primerjavi s 44 % za medije), na Poljskem (48 % v primerjavi s 47 %) in Malti (51 % v primerjavi s 50 % za medije); razprave z družino in prijatelji so na prvem mestu v Grčiji (49 % v primerjavi s 43 %).

Q3 Kako ste izvedeli za te teme ?

Osnova: anketiranci, ki so se v zadnjih 12 mesecih seznanili z vsaj eno od teh tem (22672) (%)

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Prek tradicionalnih medijev (npr. televizije, radia, časopisov), digitalnih medijev (npr. družbenih medijev, podkastov, blogov)	48	47	44	52	48	43	55	48	43	46	52	48	53	50	46	51	60	54	50	42	40	47	45	62	58	42	46	43
V šoli ali na univerzi (tečaji, obštudijske dejavnosti)	36	43	28	34	38	33	44	40	34	35	42	35	40	32	36	28	40	26	39	35	36	29	34	25	37	30	40	39
Skozi pogovore z družino ali prijatelji	36	31	34	31	39	35	41	36	49	36	37	36	36	45	37	31	42	34	47	37	37	37	36	32	42	31	34	35
S samousmerjenim branjem ali raziskovanjem	35	26	46	25	39	38	43	35	40	40	27	42	34	32	39	36	40	35	51	34	33	48	35	26	40	32	42	32
Na javnih prireditvah ali kampanjah ozaveščanja	21	24	21	20	27	24	35	19	21	20	21	18	18	18	29	22	32	22	35	20	19	19	22	16	32	23	21	19
S sodelovanjem v mladinskih klubih, organizacijah civilne družbe, prostovoljstvu	18	24	17	14	28	16	37	17	17	18	18	14	20	13	29	19	34	15	38	22	17	18	17	16	34	16	16	20

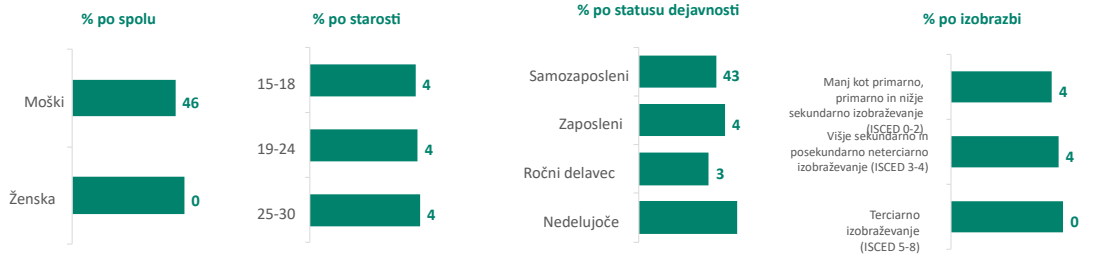
Uporaba medijev za spoznavanje družbenih tem je dosledna v vseh starostnih skupinah, vendar je pogostejša med tistimi z višjo stopnjo izobrazbe in mladimi, ki niso zaposleni.

Ženske se pogosteje kot moški učijo o anketiranih temah prek tradicionalnih ali digitalnih medijev: polovica tistih, ki so se kaj naučili o enem ali več preskušenih družbenih vprašanjih, je to storila prek medijev (50 %), v primerjavi s 46 % moških. Starost ima le omejeno vlogo, pri čemer je uporaba medijev precej enotna v vseh starostnih skupinah med 15- do 30-letniki v Evropi (47 % med 15- do 18-letniki, 48 % med 19- do 24-letniki, 49 % med 25- do 30-letniki). Prav tako ni očitnih razlik v uporabi medijev glede na stopnjo urbanizacije, saj medije uporablja 48 % anketirancev v mestih, primestnih območjih in na podeželju. Vendar je stopnja dosežene izobrazbe močnejši razlikovalni dejavnik: medije uporablja 45 % oseb z nižjo stopnjo izobrazbe, 48 % oseb s srednješolsko izobrazbo in 50 % oseb z visokošolsko izobrazbo. To se odraža v razčlenitvi po statusu aktivnosti: tisti, ki niso zaposleni, ki so še študenti ali še niso na trgu dela, beležijo največjo uporabo (55 %), fizični delavci so znatno nižji (39 %), pod povprečjem pa so tudi samozaposleni (43 %). Zanimivo je, da je gonilni učinek sodelovanja v dejavnostih organizacije tu obrnjen: mladi, ki sodelujejo v dejavnosti organizacije, bolj uporabljajo vse druge kanale, ki jih zajema vprašanje, kot tisti, ki tega ne počnejo. Za medije velja nasprotno: delež neudeležencev v organizacijah znaša 54 % v primerjavi s 47 % med udeleženci. To kaže, da mediji ostajajo dober način dostopa do družbenih vprašanj in izpostavljenosti tem vprašanjem za mlade, ki ne sodelujejo v dejavnostih organizacije, medtem ko se zdi, da mladi bolj diverzificirajo svoje vire informacij.

V3 Kako ste se naučili o teh temah?

Osnova : anketiranci, ki so se v zadnjih 12 mesecih seznanili z vsaj enim od teh tonikov (22672) (%)

· Prek tradicionalnih medijev, npr. televizije, radia, časopisov ,, digitalnih medijev, npr. družbenih medijev, podcastov, blogov

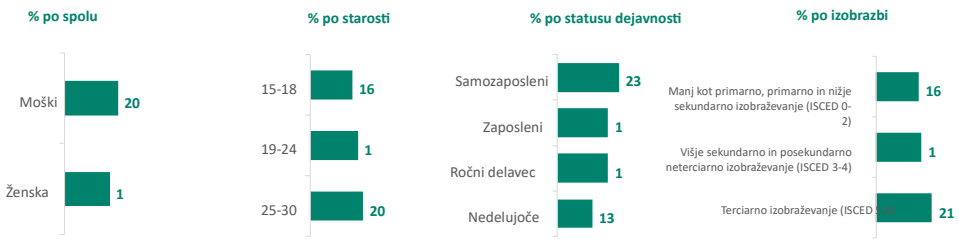
· Učenje o raziskanih temah s sodelovanjem v mladinskih klubih, organizacijah civilne družbe ali prostovoljstvu je pogostejše med moškimi in postane bolj razširjeno po 2. letu starosti . Pogosteje ga omenjajo tudi anketiranci z višjo izobrazbo.

Moški nekoliko pogosteje kot ženske poročajo, da so se o družbenih izzivih naučili prek mladinskih klubov, organizacij civilne družbe ali prostovoljstva: 20 % se jih je prek tega kanala naučilo nekaj o preskušenih družbenih vprašanjih v primerjavi s 17 % žensk. Napreduje tudi s starostjo (16 % med 15- do 18-letniki, 18 % med 19- do 24-letniki, 20 % med 25- do 30-letniki), medtem ko je v šoli ali na univerzi opaziti nasproten vzorec (49 % med 15- do 18-letniki, 37 % med 19- do 24-letniki in 27 % med 25- do 30-letniki). Zato se zdi, da se učenje prek tega kanala krepi po zaključku šolanja in ob vstopu v poklicno življenje. Kljub temu se ne zdi nepovezana s šolskimi strukturami, saj so tisti z višjo izobrazbo tudi tisti, ki se prek tega kanala še naprej največ učijo (21 % med tistimi z visokošolsko izobrazbo, v primerjavi s 17 % med tistimi s srednješolsko izobrazbo in 16 % med tistimi z nižjo izobrazbo). 21 % anketirancev v mestih navaja združenja v primerjavi s 16–17 % na primestnih ali podeželskih območjih. Nazadnje, glede na status dejavnosti so vodilni samozaposleni (23 %), sledili so zaposleni in fizični delavci z 19 %, pri čemer so bili tisti, ki niso bili zaposleni, znatno nižji (13 %).

Q3 Kako ste izvedeli za te teme ?

Osnova : anketiranci, ki so se v zadnjih 12 mesecih seznanili z vsaj enim od teh tonikov (22672) (%)

S sodelovanjem v mladinskih klubih, organizacijah civilne družbe, prostovoljstvu

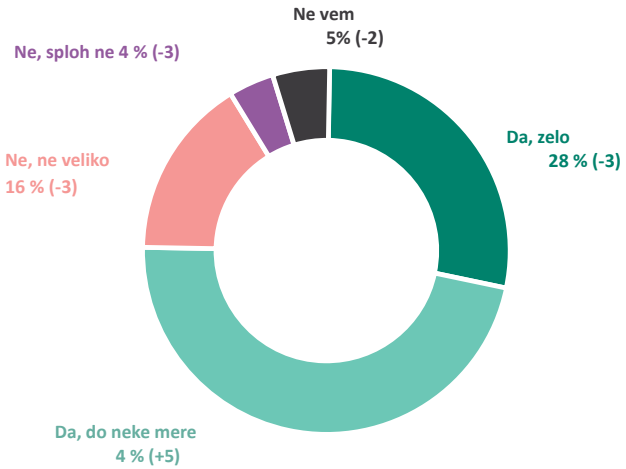

2.3 Občutki in pričakovanja glede EU v vsakdanjem življenju

Tri četrtine mladih Evropejcev meni, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, več kot četrtina pa jih meni, da ti ukrepi nanje pomembno vplivajo.

75 % 15- do 30-letnikov v Evropi meni, da ukrepi, ki jih je sprejela Evropska unija, vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, kar je osem točk več kot v prejšnji raziskavi.[2] Več kot četrtina jih tudi meni, da ima Evropska unija močan vpliv (28 % jih je odgovorilo „da, zelo veliko“). V nasprotju s tem jih le 20 % meni, da ukrepi, ki jih sprejme EU, ne vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, v najboljšem primeru pa so omejeni (16 % „ne, ne veliko“ in samo 4 % „ne, sploh ne“), medtem ko jih 5 % odgovori „ne vem“.

V14 Ali bi rekli, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na vaše vsakdanje življenje ali ne?

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

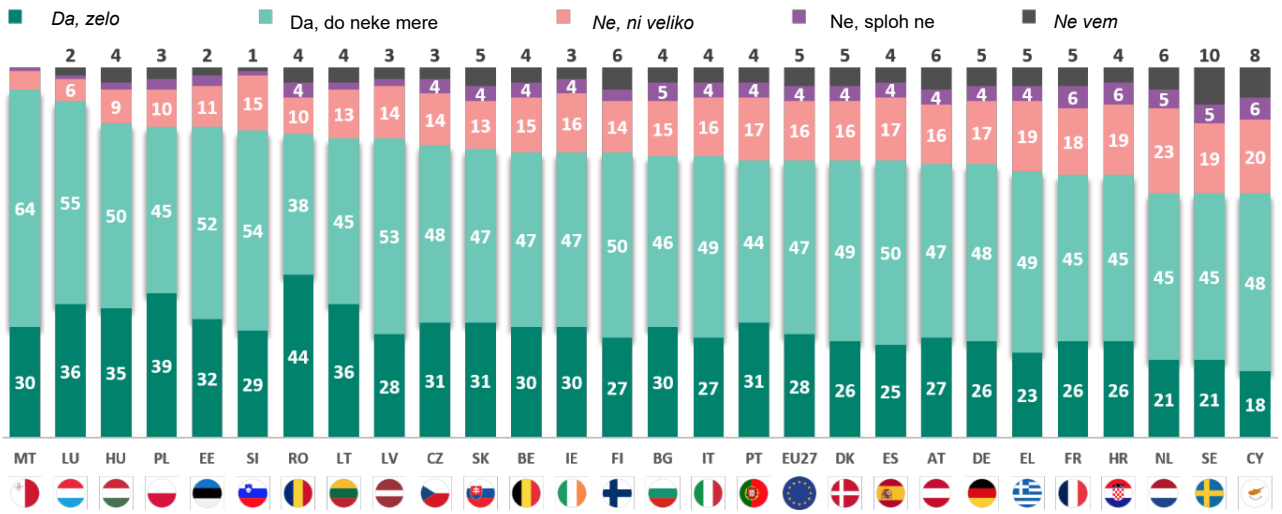
V vseh državah članicah EU vsaj dve tretjini mladih meni, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na njihovo vsakdanje življenje. Za mlade na Cipru, Švedskem in Nizozemskem je najmanj verjetno, da se bodo počutili prizadete.

Države, v katerih anketiranci najverjetneje trdijo, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, so Malta (94 % „skupno da“, vključno s 30 % „da, zelo veliko“), Luksemburg (91 %, vključno s 36 % „zelo veliko“), Madžarska (85 %, vključno s 35 % „da, zelo veliko“), Poljska (84 %, vključno z 39 % „da, zelo veliko“) in Estonija (84 %, vključno z 32 % „zelo veliko“). Največji delež vprašanih z „da, zelo veliko“ v EU-27 je v Romuniji (44 %). 82 % mladih Romunov zato meni, da to, kar se počne na ravni EU, vpliva na njihovo vsakdanje življenje, več kot polovica teh stopenj pa je tako močnih. Opozoriti je treba tudi, da so bili mladi Romuni ozka večina (51 %) tistih, ki so menili, da oblikovalci politik EU upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev.

Nizozemska ima največji skupni delež mladih, ki so odgovorili „ne, ne veliko“ ali „ne, sploh ne“ (28 %), pred mladimi na Cipru (26 %) in Švedskem (24 %); v vsaki od teh držav 66 % oseb, starih od 15 do 30 let, kljub temu meni, da EU vpliva na njihovo vsakdanje življenje. Delež anketirancev, ki „ne vedo“, je največji na Švedskem in Cipru (10 % oziroma 8 %).

2 Raziskava Flash Eurobarometer o mladih in demokraciji (FL545), izvedena aprila 2024, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181.

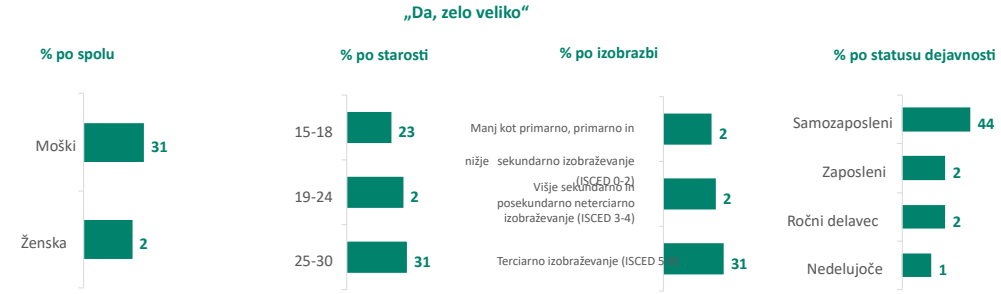
V14 Ali bi rekli, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na vaše vsakdanje življenje ali ne?

Ukrepi, ki jih sprejme EU, bolj vplivajo na moške kot na ženske. Ta občutek se povečuje s starostjo in izobrazbo.

Skoraj tretjina moških (31 %) meni, da je vpliv ukrepov, ki jih je sprejela EU, na njihovo vsakdanje življenje „zelo velik“ v primerjavi s četrtino žensk, ki pravijo „da, zelo veliko“. Intenzivnost tega občutka se spreminja tudi s starostjo, ki se povečuje po 18 letih: 23 % jih pravi „da, zelo veliko“ med 15- do 18-letniki, v primerjavi z 29 % med 19- do 24-letniki in 31 % med 25- do 30-letniki. Delež se povečuje tudi z doseženo izobrazbo: 25 % oseb z nižjo stopnjo izobrazbe meni, da je evropska raven „zelo“ prizadeta, v primerjavi s 27 % oseb s srednješolsko izobrazbo in 31 % oseb z visokošolsko izobrazbo. Tudi samozaposleni se počutijo precej bolj „zelo“ prizadeti v EU: 44 % jih je v primerjavi z 28 % za zaposlene in fizične delavce ter 19 % za tiste, ki niso zaposleni. Nazadnje, tretjina anketirancev, ki so sodelovali pri dejavnostih organizacije, meni, da ukrepi, ki jih je sprejela EU, „zelo“ vplivajo na 18 % tistih,

V14 Ali bi rekli, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na vaše vsakdanje življenje ali ne?

ki tega niso storili.

Mladi najprej pričakujejo, da bo EU ohranila mir in okrepila mednarodno varnost, se borila proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim ter povečala zaposlitvene možnosti.

Pričakovanja mladih Evropejcev glede Evropske unije so osredotočena predvsem na tri prednostne naloge, ki jih je izbrala približno tretjina vprašanih: ohranjanje miru, krepitev mednarodne varnosti in spodbujanje mednarodnega sodelovanja (33 %, kar je nekoliko manj za 4 točke v primerjavi s prejšnjo raziskavo), boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim[3] neenakostim (32 %) ter povečanje zaposlitvenih možnosti za mlade (31 %, kar je za 3 točke več kot na forumu FL545 leta 2024 in največje povečanje tega vprašanja, s čimer se je med pričakovanji mladih Evropejcev povečalo s četrtega na tretje mesto). Nato 28 % vprašanih pravi, da pričakujejo, da bo EU spodbujala človekove pravice, demokracijo in skupne evropske vrednote. Vsak peti mladi Evropejec (21 %) pričakuje, da bo Evropska unija spodbujala okolju prijazno politiko in se borila proti podnebnim spremembam. Medtem ko so druge prednostne teme od zadnje raziskave ostale na splošno nespremenjene, se je podnebna in okoljska tema leta 2026 zmanjšala za 5 točk, kar je največja sprememba v zvezi s tem vprašanjem, zaradi česar je dosegla enako raven kot spodbujanje vključujočih družb, vključno z enakostjo spolov in bojem proti diskriminaciji (21 %, stabilno). Manjši deleži mladih poročajo, da pričakujejo, da bo imela EU pomembno vlogo pri reševanju zdravstvenih izzivov (18 %), združevala mlade iz različnih delov Evropske unije (16 %) in spodbujala digitalizacijo družbe (14 %).

, se bori proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim in ohranja mir 10 vsak . v 11 državah. Med mladimi na Švedskem pa je spodbujanje človekovih pravic, demokracije in skupnih evropskih vrednot največje pričakovanje

Povečanje zaposlitvenih možnosti za mlade je najpogosteje izbrano pričakovanje v 11 državah, največji delež pa je v Italiji in na Hrvaškem (po 40 %). Ohranjanje miru, krepitev mednarodne varnosti in spodbujanje mednarodnega sodelovanja so najpogosteje izbrana pričakovanja v desetih državah, najvišja pa so bila na Finskem (40 %) in Cipru (41 %, kar je največ pri tej postavki). Boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim je tudi najpogosteje izbrano pričakovanje v desetih državah, največ pa na Cipru (58 %), ki je edina država in postavka, ki presega 50 %. Obstaja tudi več primerov povezave med dvema pričakovanjema: mladi v Bolgariji (po 39 %), na Hrvaškem (po 40 %) in Portugalskem

V15 Kaj pričakujete od Evropske unije za svojo generacijo Izberete lahko največ tri odgovore.

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), izvedeno med 3. in 12. aprilom 2024.

3 Raziskava Flash Eurobarometer o mladih in demokraciji (FL545), izvedena aprila 2024, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181.

(po 37 %) z bojem proti revščini povečujejo zaposlitvene možnosti, medtem ko si mladi v Litvi (34 %) in Romuniji (33 %) to delijo med

zaposlitvenimi možnostmi in ohranjanjem miru. Mladi na Švedskem so edini, ki so na prvo mesto postavili spodbujanje demokracije na področju človekovih pravic in skupnih evropskih vrednot(40 %). Mladi na Irskem imajo pričakovanja, osredotočena na gospodarstvo: povečanje zaposlitvenih možnosti je na prvem mestu (39 %), boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim je na drugem mestu (33 %), hkrati pa sta ohranjanje miru in krepitev mednarodne varnosti med najnižjimi od 27 (26 %, na Slovaškem le 23 %). Kar zadeva spodbujanje okolju prijazne politike, sta največja deleža v Luksemburgu in Sloveniji, pri čemer sta oba vezana na 30 %, sledijo pa jima Danska (29 %), Malta (28 %), Estonija (27 %) in Belgija (26 %).

S socialno-demografskega vidika obstajajo velike razlike med spoloma v tem, kar po njihovem mnenju najbolj pričakujejo od Evropske unije.

Ženske pogosteje kot moški navajajo boj proti revščini (35 % v primerjavi s 30 % pri moških), ohranjanje miru in krepitev mednarodne varnosti (35 % v primerjavi s 30 %), zaposlitvene možnosti za mlade (33 % v primerjavi z 28 %), spodbujanje človekovih pravic/demokracije (30 % v primerjavi s 25 %) in spodbujanje vključujočih družb, vključno z enakostjo spolov (24 % v primerjavi z 18 %). Podobni deleži moških in žensk omenjajo spodbujanje okolju prijazne politike in pomembno vlogo pri reševanju zdravstvenih izzivov. Moški pogosteje kot ženske omenjajo digitalizacijo družbe (17 % v primerjavi z 10 %) in združevanje mladih iz različnih delov EU (17 % v primerjavi s 14 %). Nasprotno pa starost le malo vpliva na pričakovanja Evropske unije, saj so ocene za 15- do 18-letnike in 19- do 30-letnike blizu skupaj, vključno z zaposlitvenimi možnostmi (30 % v primerjavi z 31 %) in okoljsko politiko (20 % v primerjavi z 21 %). Opazna razlika je v tem, da 34 % 15- do 18-letnikov omenja boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim, 31 % med 19- do 24-letniki in 32 % med 25- do 30-letniki. Hkrati je pri tistih z visokošolsko izobrazbo precej bolj verjetno, da bodo omenili spodbujanje vključujočih družb (24 % v primerjavi z 18 % med anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe), spodbujanje okolju prijazne politike (24 % v primerjavi z 19 %) in ohranjanje miru (33 % v primerjavi s 30 %). Kar zadeva zaposlitvene možnosti in boj proti revščini, pa so deleži anketirancev skoraj enaki ne glede na doseženo izobrazbo v primerjavi s 30 %), zaposlitvene možnosti za mlade (33 % v primerjavi z 28 %), spodbujanje človekovih pravic/demokracije (30 % v primerjavi s 25 %) in spodbujanje vključujočih družb, vključno z enakostjo spolov (24 % v primerjavi z 18 %). Podobni deleži moških in žensk omenjajo spodbujanje okolju prijazne politike in pomembno vlogo pri reševanju zdravstvenih izzivov. Moški pogosteje kot ženske omenjajo digitalizacijo družbe (17 % v primerjavi z 10 %) in združevanje mladih iz različnih delov EU (17 % v primerjavi s 14 %). Nasprotno pa starost le malo vpliva na pričakovanja Evropske unije, saj so ocene za 15- do 18-letnike in 19- do 30-letnike blizu skupaj, vključno z zaposlitvenimi možnostmi (30 % v primerjavi z 31 %) in okoljsko politiko (20 % v primerjavi z 21 %). Opazna razlika je v tem, da 34 % 15- do 18-letnikov omenja boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim, 31 % med 19- do 24-letniki in 32 % med 25- do 30-letniki. Hkrati je pri tistih z visokošolsko izobrazbo precej bolj verjetno, da bodo omenili spodbujanje vključujočih družb (24 % v primerjavi z 18 % med anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe), spodbujanje okolju prijazne politike (24 % v primerjavi z 19 %) in ohranjanje miru (33 % v primerjavi s 30 %). Kar zadeva zaposlitvene možnosti in boj proti revščini, pa so deleži anketirancev skoraj enaki ne glede na doseženo izobrazbo.

3. Udeležba mladih v državljanskem življenju

3.1 Pričakovanja glede mladinskih politik

Mladi Evropejci najprej zahtevajo, da mladinske politike obravnavajo resnična vprašanja, s katerimi se soočajo.

Bistvo, ki se med anketiranci jasno kaže kot najpomembnejše za doseganje rezultatov v mladinskih politikah, je, da morajo njihovi cilji obravnavati resnična vprašanja, s katerimi se soočajo mladi. To navaja 40 % 15- do 30-letnikov v EU, kar je precej pred naslednjima dvema točkama, ki sta izbrani na isti ravni: zagotavljanje, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločitvah (32 %), ter zagotavljanje finančne podpore za mladinske programe in pobude (32 %). Sledijo še tri merila, in sicer med 25 % in 29 %: zagotavljanje, da so mladi seznanjeni z obstoječimi politikami in priložnostmi (29 %), zagotavljanje, da se politike dejansko izvajajo in ustrezno pregledujejo (26 %), ter sprejemanje odločitev na podlagi dejstev in raziskav (25 %). Institucionalno sodelovanje na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter ravni EU izbere vsak peti anketiranec (21 %), 17 % pa jih navaja povezovanje različnih področij politike, ki vplivajo na mlade.

Reševanje resničnih vprašanj, s katerimi se soočajo mladi, je daleč najpogostejši odziv: na prvem mestu je v 21 od 27 držav.

V večini držav članic EU mladi menijo, da so cilji, ki obravnavajo dejanska vprašanja, s katerimi se soočajo, najpomembnejši za doseganje rezultatov v mladinskih politikah. Najvišja ocena pri tej postavki v EU je zabeležena na Cipru (54 %), čeprav tam ni najpogosteje navedena, sledita pa ji Finska (52 %) in Malta (47 %). V štirih državah je finančna podpora za mladinske programe najpogosteje izbrana možnost: Ciper (61 %), Romunija (40 %), Grčija (46 %) in Litva (36 %). Na Švedskem je na prvem mestu „zagotavljanje, da so mladi seznanjeni s politikami in priložnostmi“ (37 %), na Danskem pa je najpogosteje izbrana možnost „zagotavljanje, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločanju“ (37 %).

Razlike med spoloma so opazne pri skoraj vseh predlaganih merilih uspešnosti

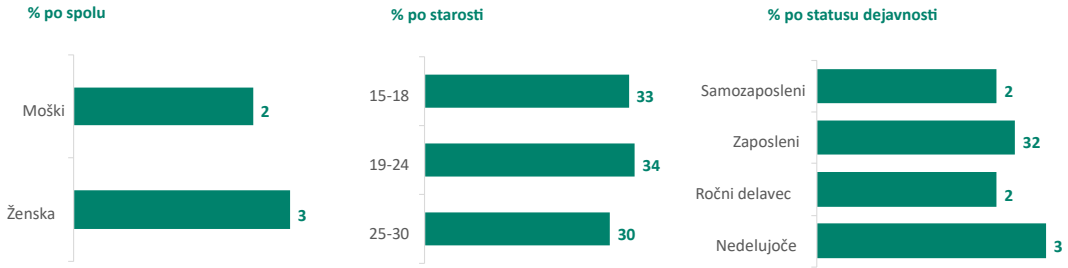
Ženske pogosteje kot moški izberejo večino predlaganih tem: „cilje, ki obravnavajo resnična vprašanja, s katerimi se soočajo mladi“ (43 % v primerjavi s 36 % pri moških), „mladi imajo besedo pri odločitvah“ (35 % v primerjavi z 29 %), „finančno podporo za mladinske programe in pobude“ (34 % v primerjavi s 30 %) ter „zagotavljanje, da so mladi seznanjeni s politikami in priložnostmi“ (31 % v primerjavi z 28 %). Moški pogosteje izbirajo: „odločitve, ki temeljijo na dokazih in raziskavah“ (27 % med moškimi v primerjavi s 23 % med ženskami), „skupno delovanje na vseh ravneh“ (22 % v primerjavi z 20 %) in „povezovanje različnih področij politike, ki vplivajo na mlade“ (18 % v primerjavi s 17 %). Zahteva, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločitvah, je enako močna med anketiranci, ki so v zadnjih 12 mesecih sodelovali v dejavnostih organizacije, in med tistimi, ki niso: 32 % jih

V1 Kateri od naslednjih ukrepov so po vašem mnenju najpomembnejši za doseganje rezultatov pri politikah, namenjenih mladim? Izberite največ tri možnosti.

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Cilji, ki obravnavajo resnična vprašanja, s katerimi se soočajo mladi	40	37	41	45	36	38	38	41	44	38	40	46	41	54	41	34	44	42	47	39	38	41	42	33	46	44	52	35
Zagotavljanje, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločanju	32	32	30	29	37	29	37	39	34	29	34	30	37	41	33	33	40	25	36	29	28	34	38	32	33	27	38	31
Zagotavljanje finančne podpore za mladinske programe in pobude	32	33	33	28	29	23	35	36	46	31	32	43	39	61	39	36	30	42	33	34	24	33	33	40	35	30	33	30
Zagotavljanje, da so mladi seznanjeni s politikami in priložnostmi	29	31	28	26	32	26	36	28	24	35	31	25	32	25	25	27	33	25	34	30	28	23	35	25	34	27	28	37
Zagotavljanje, da se politike dejansko izvajajo in ustrezno pregledujejo	26	26	27	12	35	28	29	25	24	29	20	31	28	26	19	20	36	22	34	27	28	33	29	23	30	18	13	28
Sprejemanje odločitev z uporabo dejstev in raziskav	25	26	27	23	30	22	33	22	23	30	29	27	24	24	33	28	30	24	39	24	23	25	22	20	32	24	24	24
Sodelovanje na vseh ravneh – lokalni regionalni, nacionalni in EU	21	21	28	20	23	24	30	22	23	17	16	24	22	19	28	26	24	20	16	21	23	23	23	25	27	25	19	20
Povezovanje različnih področij politike, ki vplivajo na mlade	17	17	18	20	21	16	26	18	16	20	18	17	14	11	20	18	24	18	29	17	17	18	18	15	26	18	18	20

V1 Katere od naslednjih možnosti so po vašem mnenju najpomembnejše za doseganje rezultatov pri politikah, namenjenih mladim? Izberite največ tri možnosti.

Zagotavljanje, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločanju

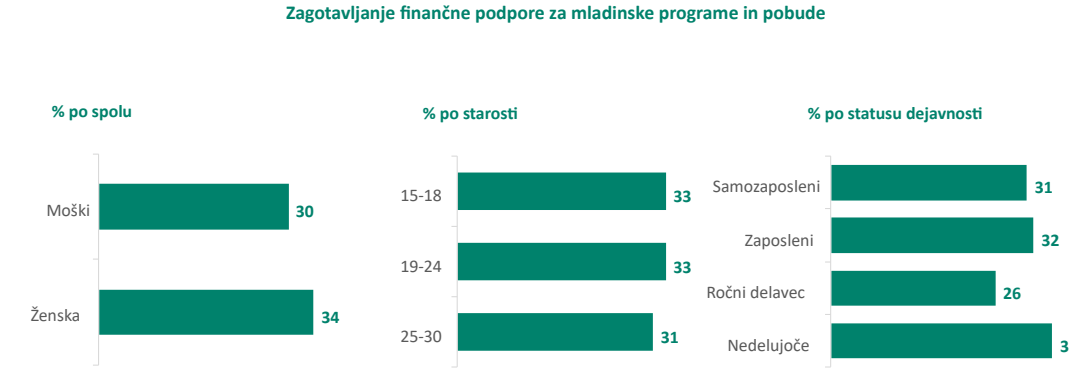

izbere ta element v obeh skupinah. To je edina točka, kjer sta obe skupini na isti ravni. Vendar se izbira te postavke razlikuje glede na status dejavnosti, pri čemer jo tisti, ki niso zaposleni, izberejo pogosteje (37 %) kot samozaposleni in fizični delavci (po 29 %). Opažene so tudi spremembe po starosti: 33 % med 15- in 18-letniki, 34 % med 19- in 24-letniki ter 30 % med 25- in 30-letniki. Prav tako ga pogosteje izberejo ženske (35 %) kot moški (29 %).

Podobno „finančno podporo za mladinske programe“ pogosteje navajajo mladi, ki niso zaposleni (35 %), kot zaposleni (32 %), samozaposleni (31 %) in fizični delavci (26 %). To postavko pogosteje izberejo osebe, mlajše od 25 let (33 % med osebami, starimi od 15 do 18 let, in osebami, starimi od 19 do 24 let), kot osebe, stare od 25 do 30 let (31 %). Opažena je tudi razlika med skupinami spolov, pri čemer to točko navaja več žensk kot moških (34 % v primerjavi s 30 %).

mladih navaja udeležbo v študentskih ali mladinskih organizacijah (27 %) in „sodelovanje v političnih gibanjih, strankah ali sindikatih“ (26 %). Vsak peti (20 %) meni, da je prostovoljstvo v dobrodelni organizaciji ali organizaciji kampanje učinkovito, 17 % pa jih meni, da je bojkotiranje ali kupovanje izdelkov iz političnih, etičnih ali okoljskih razlogov učinkovito. Stik s politikom o vprašanju je najmanj pogosto izbran med preizkušenimi ukrepi: 14 % oseb, starih od 15 do 30 let, je izbralo ta ukrep. Skoraj vsi mladi vidijo vsaj en način, kako izraziti svoje mnenje,

v1 Kateri od naslednjih ukrepov so po vašem mnenju najpomembnejši za doseganje rezultatov pri politikah, namenjenih mladim? Izberite največ tri možnosti.

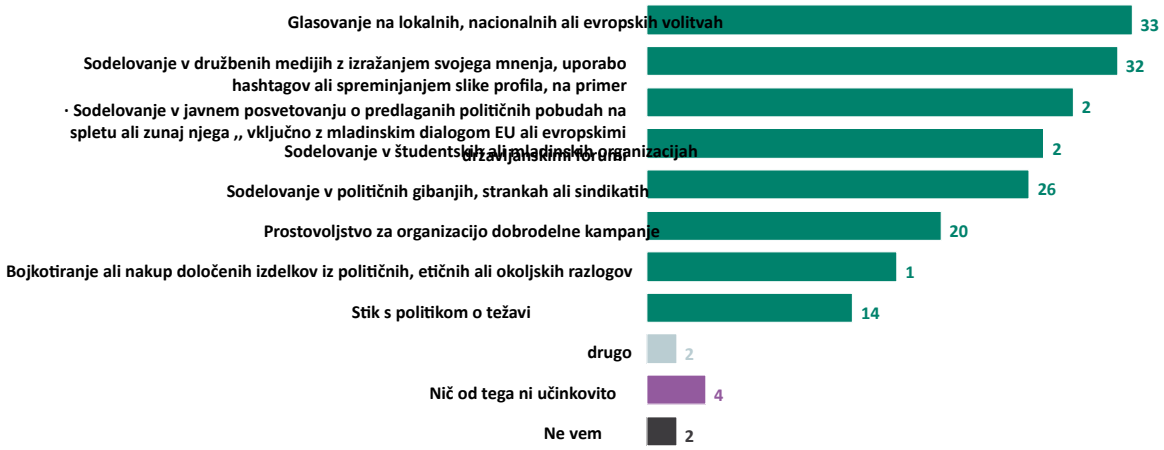
le 4 % pa jih meni, da nobeden od navedenih ukrepov ni učinkovit. Omeniti je treba tudi, da so drugi institucionalni kanali udeležbe razmeroma dobro vključeni v rezultate (nad 25 %), medtem ko se posamezne oblike mobilizacije, kot so bojkotiranje ali nakup določenih izdelkov ali stiki s politiki o določenem vprašanju, štejejo za manj učinkovite.

Glasovanje na volitvah in sodelovanje v družbenih medijih veljata za najučinkovitejša ukrepa za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih.

33 % mladih meni, da je glasovanje na lokalnih, nacionalnih ali evropskih volitvah eden najučinkovitejših načinov, da se njihov glas sliši, enako kot sodelovanje v družbenih medijih, na primer s hashtagi ali spreminjanjem slike profila (32 %). V raziskavi Flash Eurobarometer iz leta 2024 je bilo glasovanje izbrano za 38 %, sodelovanje v družbenih medijih pa za 32 %. Čeprav se delež anketirancev, ki izberejo „sodelovanje z družbenimi mediji“, ni spremenil, se je vrzel med zaznano učinkovitostjo glasovanja in sodelovanjem v družbenih medijih zmanjšala.

29 % mladih je izbralo sodelovanje v javnih posvetovanjih o političnih pobudah (na spletu ali zunaj njega, vključno z mladinskim dialogom EU ali evropskimi državljanskimi forumi) kot enega najučinkovitejših načinov, kako lahko nosilci odločanja izrazijo svoje mnenje. Četrtina

v4 Kateri so po vašem mnenju najučinkovitejši ukrepi za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih? Izberete lahko največ tri odgovore.

Delež anketirancev, ki so izbrali „glasovanje na volitvah“ kot enega najučinkovitejših načinov za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih, se v državah giblje od približno četrtine do nekaj več kot 40 %.

Glasovanje na volitvah je najpogosteje izbrano dejanje v večini držav članic. V nobenem od njih pa ga ne izbere večina anketirancev. Deleži, ki so bili izbrani za glasovanje, so najvišji v Italiji in na Cipru (41 %), sledijo Bolgarija (40 %), Slovenija (39 %), Francija in Portugalska (38 %) ter Grčija in Poljska (37 %). Na drugi strani lestvice so najmanjši deleži v Avstriji (25 %), Nemčiji, Litvi in na Nizozemskem (po 26 %) ter v Belgiji, Latviji in na Slovaškem (po 28 %). V Avstriji, Nemčiji, na Nizozemskem in v Belgiji anketiranci pogosteje izberejo sodelovanje v družbenih medijih kot glasovanje: Avstrija (37 % v primerjavi s 25 % za glasovanje), Nemčija (35 % v primerjavi s 26 %), Nizozemska (31 % v primerjavi s 26 %) in Belgija (32 % v primerjavi z 28 %, pri čemer je bilo javno posvetovanje izbrano za 30 %). Nasprotno pa anketiranci v Litvi, Latviji in na Slovaškem pogosteje izberejo posvetovalne mehanizme ali kolektivne oblike organizacije. V Latviji prevladuje javno posvetovanje (36 %, vključno z mladinskim dialogom EU / državljanskimi forumi), pred sodelovanjem v mladinskih organizacijah in družbenih medijih (oboje 33 %). Na Slovaškem je na prvem mestu tudi javno posvetovanje (33 %), ki je tik pred družbenimi mediji (32 %). V Litvi so na prvem mestu študentske ali mladinske organizacije (32 %), sledi javno posvetovanje (30 %), družbeni mediji pa so šele na tretjem mestu (28 %).

Mladi v državah, v katerih se velik delež anketirancev strinja, da oblikovalci politik upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev, bodo verjetneje izbrali „vključevanje v družbene medije“ kot učinkovit ukrep za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih: to velja za Luksemburg, Malto in Estonijo.

V Italiji in na Cipru, kjer je delež tistih, ki se strinjajo, da oblikovalci politik upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev, majhen, je najpogosteje izbran ukrep „glasovanje“. Največji delež anketirancev, ki so izbrali „sodelovanje v mladinskih organizacijah“, je na Malti (43 %), sledijo Luksemburg (39 %), Portugalska (36 %), Slovenija (35 %), Hrvaška (34 %), Latvija (33 %), Estonija in Litva (32 %) ter Italija (31 %).

Zdi se, da je zaznana učinkovitost mladinskih organizacij povezana z zaznano učinkovitostjo sodelovanja v političnem gibanju ali stranki. Ta vzorec je opazen v Luksemburgu, kjer je veliko anketirancev izbralo oba ukrepa (39 % in 37 %). Podobno se zdi, da anketiranci, ki menijo, da je stik s politiko učinkovit, prav tako menijo, da so javna posvetovanja učinkovita. Estonija je na primer med državami na višjih položajih pri obeh oblikah ukrepanja (24 % in 38 %).

Med mladimi, ki niso vključeni v nobeno organizacijo, je glasovanje ukrep, ki je najpogosteje izbran kot učinkovit.

40 % anketirancev, ki v preteklem letu niso sodelovali v dejavnostih organizacije, meni, da je glasovanje učinkovit način, da se sliši glas mladih, v primerjavi z le 32 % tistih, ki so sodelovali v dejavnostih vsaj ene organizacije. Vendar so druge ukrepe manj pogosto izbirali tisti, ki niso sodelovali v organizaciji, kot tisti, ki so. Za tiste, ki niso sodelovali v organizaciji, je tudi precej bolj verjetno, da verjamejo, da nobeden od navedenih ukrepov ni učinkovit (9 % jih „nobenega od teh“ v primerjavi s 4 % na splošno).

Med profili, za katere se zdi, da so različne oblike ukrepanja na splošno manj učinkovite, izstopajo fizični delavci, ki so na splošno pod povprečjem pri skoraj vseh preskušenih vzvodih, razen pri stikih s politiko o nekem vprašanju (16 %, kar je enako kot pri drugih delovnih skupinah, medtem ko je delež tistih, ki niso zaposleni, 12 %). Anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe (ISCED 0–2) sledijo enakemu vzorcu, in sicer pod povprečjem pri petih od osmih ukrepov.

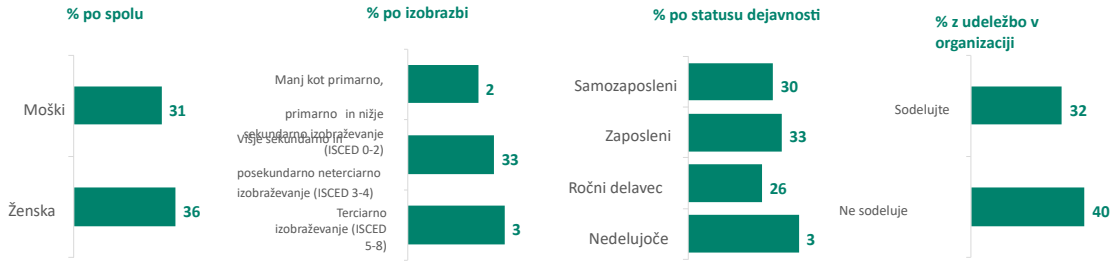
Ženske pogosteje kot moški menijo, da je glasovanje eden najučinkovitejših ukrepov (36 % v primerjavi z 31 % pri moških). Zaznana učinkovitost glasovanja se razlikuje tudi glede na stopnjo izobrazbe: izbrana je za 27 % med tistimi z nižjo izobrazbo, 33 % med tistimi s srednješolsko izobrazbo in 37 % med tistimi z visokošolsko izobrazbo. Ročni delavci so med tistimi, za katere je najmanj verjetno, da bodo izbrali glasovanje (26 %), medtem ko se zdi, da imajo tisti, ki niso zaposleni, večjo vrednost pri glasovanju (39 %).

V4 Kateri so po vašem mnenju najučinkovitejši ukrepi za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih? Izberete lahko največ tri odgovore.

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT
Glasovanje na lokalnih, nacionalnih ali evropskih volitvah	33	28	40	30	34	26	35	32	37	34	38	32	41	41	28	26	32	29	29	26	25	37	38
Sodelovanje v družbenih medijih z izražanjem svojega mnenja, uporabo hashtagov ali spreminjanjem slike profila, na primer	32	32	23	33	35	35	38	36	31	34	33	27	27	36	33	28	40	33	39	31	37	34	22
Sodelovanje v javnem posvetovanju o predlaganih političnih pobudah (na spletu ali drugje), tudi v mladinskem dialogu EU ali evropskih državljanskih forumih	2	30	34	28	35	25	38	27	35	31	25	28	33	41	36	30	37	33	39	26	24	31	29
Sodelovanje v študentskih ali mladinskih organizacijah	2	28	23	27	28	24	32	28	22	26	28	34	31	25	33	32	39	28	43	27	26	24	36
Sodelovanje v političnih gibanjih, strankah ali sindikatih	26	27	24	22	26	28	25	26	23	25	27	26	28	17	27	26	37	24	25	25	25	23	35
Prostovoljstvo za dobrodelno organizacijo/kampanjsko organizacijo	20	18	22	17	22	19	30	23	25	18	20	23	19	20	27	22	25	19	30	18	15	22	26
Bojkotiranje ali nakup določenih izdelkov iz političnih, etičnih ali okoljskih razlogov	17	22	16	12	20	15	28	22	17	12	23	24	16	13	19	19	19	12	21	15	17	15	12
Stik s politikom o težavi	14	17	17	16	16	14	24	19	21	12	14	15	11	22	18	19	21	17	18	15	14	16	11

V4 Kateri so po vašem mnenju najučinkovitejši ukrepi za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih? Izberete lahko največ tri odgovore.

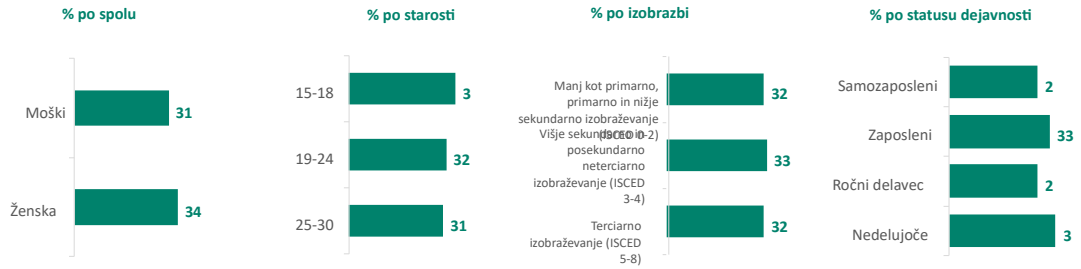
Glasovanje na lokalnih, nacionalnih ali evropskih volitvah

Zaznana učinkovitost vključevanja v družbene medije se med socialno-demografskimi skupinami le malo razlikuje. Zdi se, da je to dejanje, ki ga mladi bolj cenijo: 35 % med osebami, starimi od 15 do 18 let, v primerjavi z 32 % med osebami, starimi od 19 do 24 let, in 31 % med osebami, starimi od 25 do 30 let. Ženske pogosteje kot moški izberejo ta izdelek kot učinkovit ukrep (34 % v primerjavi z 31 % pri moških). Vendar delež anketirancev, ki izberejo ta ukrep, ostaja na splošno dosleden ne glede na raven izobrazbe ali udeležbe v dejavnostih organizacije.

v4 Kateri so po vašem mnenju najučinkovitejši ukrepi za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih? Izberete lahko največ tri odgovore.

„Sodelovanje v družbenih medijih, na primer z izražanjem svojega mnenja, uporabo hashtagov ali spreminjanjem slike profila."

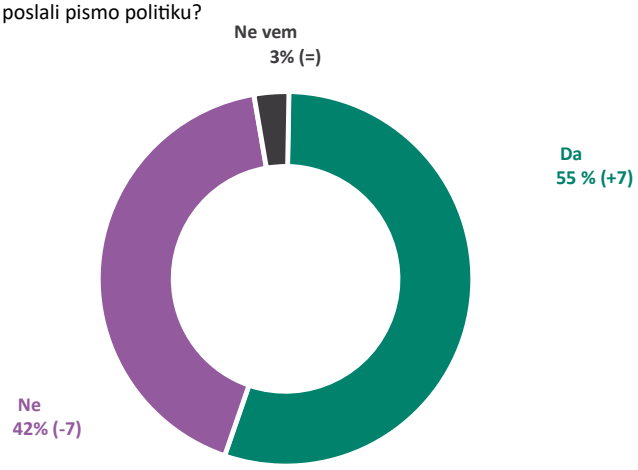

3.2 Sodelovanje pri ukrepih v zvezi z družbenimi spremembami

Več kot polovica 15- do 30-letnikov je v preteklem letu sprejela ukrepe za spremembo družbe, kot so podpis peticije, sodelovanje na shodu ali pošiljanje pisma politiku.

55 % mladih Evropejcev poroča, da so v preteklem letu sprejeli ukrepe za spremembo družbe, kot so podpis peticije, sodelovanje na shodu ali pošiljanje pisma politiku. Ta delež se v primerjavi z letom 2024 povečuje za 7 točk in je zdaj nad mejo 50 %. Manjšina (42 %) pri tovrstnih ukrepih ni sodelovala.

Q7a Ali ste v preteklem letu sprejeli kakršne koli ukrepe za spremembo družbe, na primer tako, da ste podpisali peticijo, sodelovali na shodu ali poslali pismo politiku?

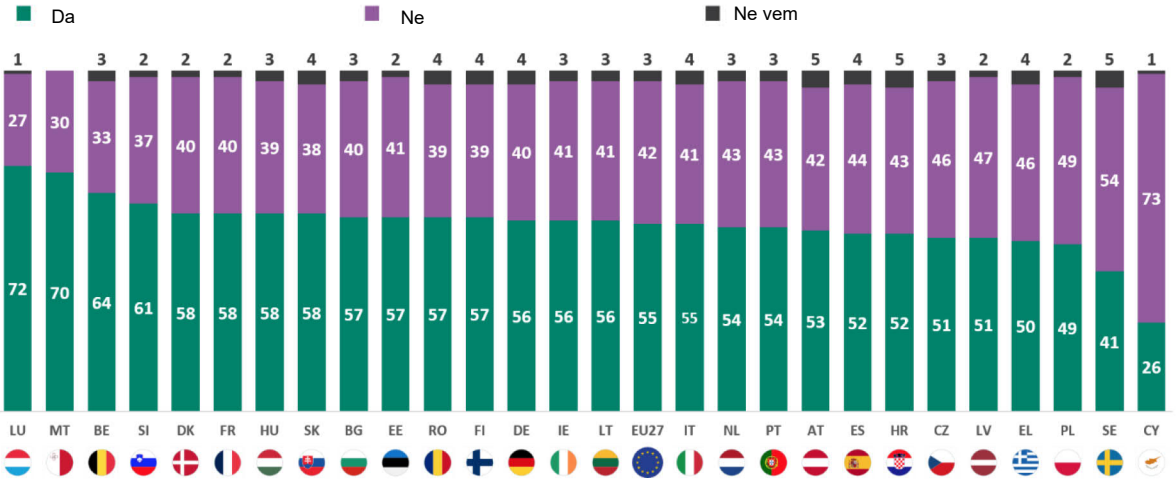

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Po vsej EU se večina mladih vključi v ukrepe za spremembo družbe, z opaznimi izjemami v nekaterih državah.

Medtem ko je večina mladih Evropejcev v zadnjem letu sodelovala pri vsaj enem konkretnem ukrepu za družbene spremembe, le četrtina mladih poroča, da je to storila na Cipru (26 %). To je najmanjši delež v državah EU-27; drugi najmanjši delež je Švedska z 41 % mladih, sledijo ji Poljska (49 %), Grčija (50 %) ter Latvija in Češka, ki presegajo prag večine pri 51 %. Nasprotno pa je v Luksemburgu in na Malti skoraj tri četrtine mladih v preteklem letu sprejelo ukrepe za spremembo družbe (72 % oziroma 70 %), več kot šest od desetih pa jih je to storilo v Belgiji (64 %) in Sloveniji (61 %). Države, v katerih je znaten delež mladih ukrepal v preteklem letu, so tudi tiste, v katerih številni anketiranci menijo, da so kolektivni vzvodi (sodelovanje v študentskih ali mladinskih organizacijah, sodelovanje v političnih gibanjih, strankah ali sindikatih, prostovoljstvo za dobrodelno organizacijo ali organizacijo kampanje ter bojkotiranje ali kupovanje nekaterih izdelkov) učinkoviti za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih. Mladi v Luksemburgu in na Malti združujejo visoke ravni konkretnih ukrepov z visokimi rezultati na področju kolektivnih vzvodov, bodisi udeležbe v mladinskih gibanjih (39 % in 43 % v primerjavi s povprečno 27 % v EU-27) bodisi prostovoljstva (25 % in 30 % v primerjavi z 20 % v EU-27).

Q7a Ali ste v preteklem letu sprejeli kakršne koli ukrepe za spremembo družbe, na primer tako, da ste podpisali peticijo, sodelovali na shodu ali poslali pismo politiku?

Vključevanje v organizacije je razčlenitev, ki povzroča največjo razliko pri tem vprašanju: 62 % tistih, ki so v zadnjih 12 mesecih sodelovali v dejavnostih organizacije, je med letom sprejelo ukrepe za spremembo družbe v primerjavi s 34 % tistih, ki tega niso storili. V akciji je sodelovalo le 47 % oseb, starih od 15 do 18 let, v primerjavi s 56 % oseb, starih od 19 do 24 let, in 57 % oseb, starih od 25 do 30 let. Za mlade, ki živijo v mestih, je bolj verjetno, da so sprejeli ukrepe za spremembo družbe: 60 % v primerjavi z 52 % prebivalcev mest in predmestij ter 51 % prebivalcev podeželja. Prav tako je verjetneje, da so bili vključeni tisti z višjo stopnjo izobrazbe (62 %), v primerjavi s 45 % tistih z nižjo stopnjo izobrazbe.

Mladi Evropejci so enakomerno dejavni na različnih področjih delovanja. Ocene za vsako področje sodelovanja se gibljejo med eno tretjino in eno četrtino.

Glavna področja udejstvovanja mladih so bile najprej človekove pravice (36 %), nato enake pravice ne glede na spol, poreklo ali spolno usmerjenost (33 %) ter zdravje in dobro počutje (30 %). Na teh treh problematičnih področjih in področjih ukrepanja se je zbrala približno tretjina mladih anketirancev. Sledite varstvu podnebja in okolja (28 %), ekonomski neenakosti in izdatkom za socialno varstvo (26 %), vojnam in konfliktom (25 %) ter demokraciji in pravni državi (25 %). V primerjavi z raziskavo Flash Eurobarometer 545, izvedeno aprila 2024, se podnebne spremembe in varstvo okolja premikajo z drugega na četrto mesto in so edino področje, na katerem se delež zmanjšuje (28 %, kar je 5 odstotnih točk manj). Enake pravice ne glede na spol, raso ali spolno usmerjenost se povečujejo s tretjega na drugega, ekonomska neenakost in izdatki za socialno varstvo pa s šestega na petega. Največje povečanje je bilo zabeleženo na področju demokracije in pravne države (z 20 % na 25 %). V zvezi s pričakovanji, izraženimi v 15. četrtletju, je treba omeniti tudi, da so zdravje in enake pravice teme, v zvezi s katerimi mladi ukrepajo skoraj toliko, kot pričakujejo od EU (med vsemi anketiranci je 17 % mladih sodelovalo pri vprašanju, povezanem z zdravjem, kar je primerljivo z 18 %, ki od EU pričakujejo ukrepanje; podobno 18 % v primerjavi z 21 % na temo enakih pravic). Nasprotno pa mir/konflikti (14-odstotno sodelovanje v primerjavi s 33-odstotnimi pričakovanji) in revščina/ekonomska neenakost (14-odstotno sodelovanje v primerjavi z 32-odstotnim) kažejo na največjo vrzel: to so velika pričakovanja EU, vendar področja, na katerih manjši deleži anketirancev poročajo, da so sprejeli ukrepe.

Mladi Evropejci so enakomerno dejavni na vseh področjih delovanja, pri čemer se ocene gibljejo med eno tretjino in eno četrtino. Glavna področja delovanja so človekove pravice in enake pravice ne glede na spol, raso ali spolno usmerjenost.

V7b Na katerih področjih ste poskušali spremeniti družbo (na primer s podpisom peticije, sodelovanjem na shodu ali pošiljanjem pisma politiku)?

Osnova: anketiranci, ki so v preteklem letu sprejeli ukrepe za spremembo družbe (14653) {%)

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Človekove pravice so najpogosteje navedeno področje ukrepanja v 23 od 27 držav.

Človekove pravice so najpogosteje navedeno področje delovanja med mladimi na Cipru (54 %), sledijo mu Luksemburg (48 %), Malta (47 %), Hrvaška in Slovenija (45 %). V dveh državah članicah so človekove pravice na prvem mestu: Belgija (32 %, stopnja ekonomske neenakosti) in Avstrija (30 %, stopnja zdravstvene neenakosti). V štirih državah članicah človekove pravice niso področje, ki ga najpogosteje navajajo mladi, ki so sprejeli ukrepe za spremembo družbe: Češka, kjer sta zdravje in dobro počutje najpogosteje omenjeni področji (32 %); Francija in Nizozemska, kjer so enake pravice na prvem mestu (39 % oziroma 34 %); in nenazadnje, Estonija, kjer so podnebje in enake pravice na prvem mestu (po 40 %), človekove pravice pa skoraj zaostajajo za 38 %. Kar zadeva podnebne spremembe in varstvo okolja, so deleži precej nad povprečjem EU-27 med anketiranci na Malti (45 %), v Sloveniji (41 %), Estoniji in Luksemburgu (po 40 %). Kar zadeva enake pravice ne glede na spol, raso ali spolno usmerjenost, so najmanjši deleži med anketiranci v Bolgariji (22 % v primerjavi s 33 % v povprečju EU-27), na Slovaškem (24 %) in Madžarskem (25 %). Kar zadeva vojne in konflikte, so najmanjši deleži med anketiranci na Slovaškem (18 %), Malti (17 %) in v Bolgariji (15 %).

V7b Na katerih področjih ste poskušali spremeniti družbo (na primer s podpisom peticije, sodelovanjem na shodu ali pošiljanjem pisma politiku)?

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Človekove pravice	36	32	40	29	39	31	38	39	43	36	36	45	39	54	44	36	48	40	47	33	30	37	41	38	45	35	36	41
Enake pravice ne glede na spol, raso ali spolnost	33	29	22	27	34	30	40	34	26	35	39	27	38	31	35	31	44	25	36	34	29	27	39	34	39	24	28	33
Zdravje in dobro počutje	30	29	28	32	33	28	34	30	28	34	34	31	24	27	34	25	34	32	37	31	30	29	34	28	35	31	33	31
Podnebne spremembe in varstvo okolja	28	29	24	28	34	28	40	30	26	27	30	28	28	22	29	23	40	21	45	28	26	25	22	22	41	24	23	29
Ekonomska neenakost in izdatki za socialno varstvo	26	32	33	21	32	22	36	24	31	31	24	27	29	24	34	19	33	25	32	26	24	22	28	25	35	25	26	29
Vojne in konflikti	25	28	15	20	26	23	23	29	28	22	25	22	34	36	20	29	27	22	17	25	24	27	21	20	23	18	23	27
Demokracija in pravna država	25	24	25	23	30	29	31	20	37	25	21	26	23	37	29	26	37	32	33	22	20	26	22	27	34	28	19	28

Področja ukrepanja se razlikujejo glede na spol, starost in stopnjo izobrazbe.

Na splošno je pri mladih, ki so sodelovali v preteklem letu, večja verjetnost, da bodo moški poročali, da so sprejeli ukrepe za demokracijo in pravno državo (27 % v primerjavi s 23 % pri ženskah), pri ženskah pa je večja verjetnost, da bodo poročale, da so sprejele ukrepe za človekove pravice (41 % v primerjavi z 31 % pri moških), enake pravice ne glede na spol, poreklo ali spolno usmerjenost (38 % v primerjavi z 28 %) in zdravje (32 % v primerjavi z 28 %).

Med 15- do 18-letniki, ki se vključijo, so deleži nižji na področju podnebnih sprememb in varstva okolja (23 % v primerjavi z 28 % na splošno) ali ekonomske neenakosti (23 % v primerjavi s 26 %), vendar so višji na področju enakih pravic ne glede na spol, poreklo ali spolno usmerjenost (35 % v primerjavi s 33 %). Na splošno so prebivalci mest pri vseh temah, razen pri zdravju in dobrem počutju, dosledno enakovredni podeželskim prebivalcem (30 % pri vseh vrstah naselij). Nazadnje, glede na doseženo izobrazbo se jasno razlikujeta podnebje (32 % med osebami z visokošolsko izobrazbo v primerjavi z 20 % med osebami z nižjo izobrazbo) in ekonomska neenakost (29 % med osebami z visokošolsko izobrazbo v primerjavi s 24 % med osebami s srednješolsko izobrazbo in 24 % med anketiranci z manj kot primarno, primarno ali nižjo sekundarno izobrazbo).

3.3 Poznavanje načinov sodelovanja z EU

Evropske volitve so najbolj znan način sodelovanja z EU. Vendar jih pozna le nekaj več kot tretjina mladih.

Medtem ko je večina mladih Evropejcev sprejela ukrepe za spremembo družbe in meni, da ukrepi, ki jih je sprejela EU, vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, le manjšina pozna vsakega od predlaganih načinov sodelovanja z Evropsko unijo. Glasovanje na evropskih volitvah je daleč najbolj znan način sodelovanja z EU med 15- in 30-letniki, vendar jih le 36 % poroča, da so z njim seznanjeni. Poleg tega 10 % mladih pravi, da niso seznanjeni z nobenim od navedenih načinov sodelovanja z EU, 5 % pa jih odgovori „ne vem“, kar pomeni, da jih 15 % poroča, da niso seznanjeni z nobenim od navedenih načinov sodelovanja z EU. Sledijo kanali in spletišča družbenih medijev EU (tj. Evropski mladinski portal), ki dosegajo približno četrtino mladih (27 %), preostali kanali, ki jih je vzpostavila EU, pa se gibljejo med 12 % in 17 %. Evropski teden mladih ali Evropska prireditev za mlade znaša 17 %, obiski institucij EU in udeležba na dogodkih EU, ki potekajo v lastni državi, znašajo 16 %, mladinski dialog EU in evropska državljanska pobuda 15 %, javna posvetovanja 14 %, evropski državljanski forumi in stiki s komisarjem ali poslancem Evropskega parlamenta pa 12 %, kar je trikrat manj od evropskih volitev. Ti rezultati navsezadnje kažejo, da je ozaveščenost o različnih načinih sodelovanja z EU še vedno osredotočena na glasovanje in institucionalno digitalno prisotnost, manj anketirancev pa se zaveda bolj specifičnih mehanizmov participativne demokracije (evropski državljanski forumi, javna posvetovanja, mladinski dialog EU), čeprav je 29 % mladih v četrtem četrtletju sodelovanje v javnem posvetovanju o predlaganih političnih pobudah, tudi v mladinskem dialogu EU ali evropskih državljanskih forumih, štelo za učinkovit ukrep.

C yprus in G reece sta edini državi, v katerih večina mladih pravi, da so seznanjeni z evropskimi volitvami kot načinom sodelovanja z Evropsko unijo.

Največji delež anketirancev, ki so seznanjeni z evropskimi volitvami kot načinom sodelovanja z EU, je na Cipru: 61 % ljudi, starih od 15 do 30 let, meni, da so seznanjeni z evropskimi volitvami, v primerjavi s povprečno 36 % po vsej EU. Kot je bilo že navedeno, 41 % mladih Ciprčanov meni, da je glasovanje učinkovit vzvod za to, da se njihov glas sliši. Zunaj volitev pa 13 % mladih na Cipru pravi, da ne poznajo mehanizma, kar je nekoliko nad povprečjem EU-27 (10 %). V Grčiji 50 % mladih pravi, da so seznanjeni z evropskimi volitvami, sledijo jim Slovenija (43 %), Francija in Portugalska (40 %), nato Hrvaška (39 %) in Nemčija (38 %). Deleži, ki pravijo, da poznajo kanale in spletna mesta družbenih medijev EU, so najvišji na Malti (48 %), v Luksemburgu (48 %) ter v

V8 Ali poznate katerega od naslednjih načinov sodelovanja z Evropsko unijo?

manjši meri v Sloveniji (37 %), Estoniji (36 %) in Španiji (35 %). Največji delež, ki pravi, da niso seznanjeni z nobeno od preizkušenih možnosti, je na Nizozemskem: 21 % mladih pravi, da ne poznajo nobenega mehanizma, sledi jim Bolgarija (18 %) v primerjavi z 10 % v povprečju EU-27. Opozoriti je treba tudi, da je največji delež anketirancev, ki poznajo stik s komisarjem ali poslancem Evropskega parlamenta, v Estoniji (28 %); medtem ko ima Slovaška največji delež javnih posvetovanj (30 %, kar je tudi najvišja ocena); Finska pa ima največji delež v evropski državljanski pobudi (24 %).

sodelujočih v organizacijah v primerjavi s 6 % tistih, ki niso), stiki s komisarjem ali poslancem Evropskega parlamenta (14 % v primerjavi s 6 %), evropski teden mladih (20 % v primerjavi z 9 %), udeležba na dogodkih EU (19 % v primerjavi z 8 %). Delež, ki pravi, da niso seznanjeni z nobeno od predlaganih možnosti, se poveča na 25 % med tistimi, ki niso vključeni v organizacije. Po drugi strani pa tisti, ki niso vključeni v organizacijo, pogosteje poročajo, da so seznanjeni z glasovanjem na evropskih volitvah (43 % v primerjavi s 34 % za tiste, ki so vključeni v organizacijo). Med tistimi, ki niso zaposleni, jih 43 % pravi, da so seznanjeni z

Q8 Ali ste seznanjeni s katerim koli od naslednjih načinov za sodelovanje z Evropsko unijo ?

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Evropske volitve	36	30	33	34	30	38	36	33	50	34	40	39	36	61	31	35	35	36	33	27	37	33	40	32	43	35	35	35
Kanali in spletišča družbenih medijev EU (tj. Evropski mladinski portal)	27	24	21	22	33	30	36	27	28	35	24	21	26	24	31	24	48	21	48	20	31	31	28	22	37	22	22	22
Evropski teden mladih ali Evropska prireditev za mlade	17	20	17	15	25	13	29	14	17	19	20	19	17	19	23	22	33	12	28	13	12	20	26	17	30	18	13	16
Obisk institucij EU	16	19	14	15	18	13	25	17	17	16	19	18	16	19	22	15	27	16	25	13	15	17	16	17	24	13	13	14
Udeležba na dogodkih, ki jih EU organizira v vaši državi	16	19	14	14	13	17	16	13	19	15	18	15	16	17	13	15	19	15	15	13	19	13	16	16	22	16	14	12
Mladinski dialog EU ali mladinska konferenca EU	15	17	13	11	22	12	26	14	17	15	17	13	19	16	20	17	24	11	26	11	11	14	18	19	26	16	12	13
Evropska državljanska pobuda	15	12	12	12	7	15	9	12	13	16	16	18	16	7	9	14	9	14	10	12	15	15	13	14	11	13	24	9
Javna posvetovanja	14	14	13	18	18	12	24	13	12	16	13	11	13	14	19	13	22	18	26	10	11	20	12	16	20	30	18	14
Evropski državljanski forumi	12	12	10	10	18	12	26	12	15	12	12	12	8	12	20	11	24	11	24	8	10	14	10	13	21	10	14	13
Stik s komisarjem ali poslancem Evropskega parlamenta	12	16	10	10	19	9	28	17	14	12	16	12	9	18	18	17	21	13	16	11	8	13	11	10	17	13	14	16

Mladi, ki so vključeni v organizacijo, pogosteje poročajo, da se zavedajo različnih načinov sodelovanja z Evropsko unijo.

Na vprašanje, s katerimi načini sodelovanja z Evropsko unijo so seznanjeni, so mladi, ki so sodelovali v dejavnostih vsaj ene organizacije, bolje seznanjeni s skoraj vsemi predlaganimi možnostmi. Razlika med tistimi, ki so vključeni v organizacijo, in tistimi, ki niso, je precejšnja: evropski državljanski forumi (pozna jih 14 % evropskimi volitvami, medtem ko so pod povprečjem ali v skladu s povprečjem vseh drugih predlaganih možnosti in imajo največji delež med skupinami anketirancev s statusom dejavnosti, ki niso seznanjeni z nobeno od predlaganih možnosti (15 %). Visokošolci so dosledno in precej nad povprečjem EU-27 pri skoraj vseh predlaganih možnostih (18–20 % v okviru mladinskega dialoga EU, gostujočih institucij, evropskega tedna mladih) in imajo najmanjši delež anketirancev, ki niso seznanjeni

z nobeno od predlaganih možnosti (8 %). Delež anketirancev z nižjo stopnjo izobrazbe, ki pravijo, da niso seznanjeni z nobeno od predlaganih možnosti, je 14 %. Nazadnje, spol ima manjšo vlogo: ženske so nekoliko bolj seznanjene z volitvami (38 % v primerjavi s 35 % pri moških) in kanali družbenih medijev EU (29 % v primerjavi s 25 %), moški pa so nekoliko bolj seznanjeni z evropskimi državljanskimi forumi (13 % v primerjavi z 10 % pri ženskah) in se obrnejo na poslanca Evropskega parlamenta (13 % v primerjavi z 11 %).

3.4 Viri za obveščanje o EU

Družbeni mediji ostajajo glavni vir informacij o EU za mlade (za več kot polovico), sledi jim televizija (za več kot tretjino).

Več kot polovica anketirancev uporablja družbene medije, da bi bili obveščeni o EU (52 %), ki je njihov glavni vir informacij o tej temi, kar je štiri točke pod ravnjo iz leta 2024 (56 %).[4] Spletni tisk/poddaje navaja skoraj tretjina (31 %). Socialni mediji in spletni mediji ali podkasti so skupaj glavni viri informacij, ki jih mladi uporabljajo za obveščanje o EU. Ta ugotovitev je skladna s tem, kar je bilo opaženo v tretjem četrtletju, ko so bili mediji (tradicionalni in digitalni skupaj) vodilni kanal za spoznavanje družbenih vprašanj. Kljub temu je drugi najpogosteje citirani kanal televizija (38 %), čeprav se je močno zmanjšala v primerjavi z letom 2024 (49 %), ko je bila kot vir informacij o EU le 7 točk pod družbenimi mediji. Kljub temu televizija ostaja pomemben vir informacij o EU, za razliko od pisnih (tiskanih) tiskanih medijev in radia, ki sta zadnja, saj sta oba vezana na 16 % (radio je v primerjavi z letom 2024 zmanjšal za 7 točk). Šolo/univerzo navaja manj kot četrtina 15- do 30-letnikov, in sicer 23 %, zaradi česar je bistveno manj vidna kot pogovori s prijatelji, družino ali sodelavci (31 %).

Družbeni mediji so glavni vir informacij o EU za mlade iz vseh držav članic. Na Cipru, Malti, v Luksemburgu, Sloveniji, na Danskem in v Estoniji znaten delež mladih uporablja vsaj tri vire informacij.

Družbeni mediji so najpogosteje uporabljeni vir informacij o EU med mladimi iz vseh držav članic EU, čeprav ne dosegajo večine v Romuniji (44 %), na Nizozemskem (47 %), v Belgiji in Španiji (po 49 %). Kljub temu več kot 40 % mladih v šestih državah uporablja vsaj tri vire informacij: Ciper z družbenimi mediji (74 %), spletnimi mediji (45 %) ter razpravami z družino in prijatelji (43 %); Malta z družbenimi mediji (69 %), pogovori s prijatelji, družino ali sodelavci (52 %) in spletnim tiskom (51 %); Luksemburg z družbenimi mediji (64 %), spletnimi mediji in razpravami (po 49 %); Estonija z družbenimi mediji (58 %), spletnimi mediji (44 %) in pogovori s prijatelji, družino ali sodelavci (43 %); ter na Danskem z družbenimi mediji (56 %), spletnimi mediji (41 %) in pogovori s prijatelji, družino ali sodelavci (40 %). Mladi v Sloveniji navajajo štiri vire nad 40 %: družbene medije (53 %), spletne medije in razprave (45 %) ter televizijo (41 %). V šoli ali na univerzi kot viru informacij o EU izstopajo mladi v Luksemburgu: 38 % jih navaja šolo/univerzo (v primerjavi s 23 % v EU-27), sledijo pa jim mladi v Estoniji (32 %), na Malti (31 %), v Belgiji in Sloveniji (po 30 %).

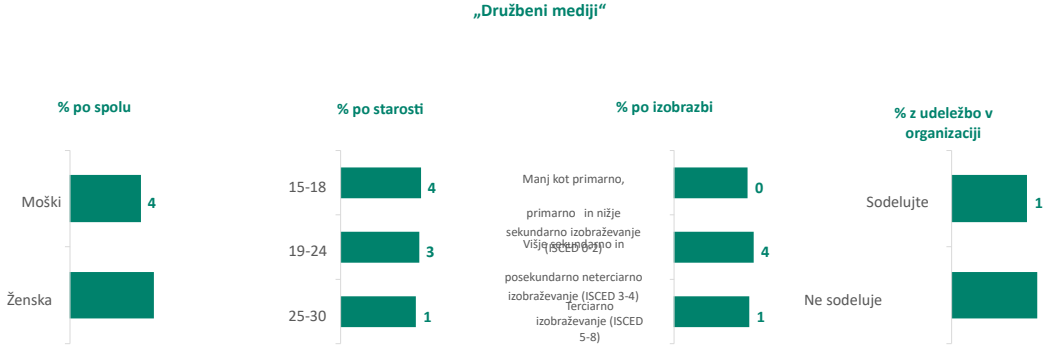
4 Raziskava Flash Eurobarometer o mladih in demokraciji (FL545), izvedena aprila 2024, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181.

V9 Katere od naslednjih virov uporabljate za obveščanje o EU?

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Družbeni mediji	52	49	56	56	56	51	58	60	58	49	54	55	52	74	55	51	64	51	69	47	52	57	54	44	53	56	55	52
televizija	38	36	40	38	37	33	38	33	36	45	42	41	43	28	33	35	31	27	25	32	31	38	51	39	41	39	35	37
Spletni mediji, podkasti in/ali novičarske platforme	31	29	39	34	41	27	44	32	33	29	29	39	33	45	42	41	49	34	51	24	25	36	35	40	45	28	35	27
Pogovori s prijatelji, družino ali sodelavci	31	31	30	28	40	31	43	34	40	31	29	32	29	43	36	28	49	33	52	29	31	31	32	28	45	29	30	32
Šola ali univerza	23	30	15	22	25	24	32	27	23	20	28	26	25	20	27	18	38	17	31	22	24	18	20	17	30	23	23	24
Pisni (tiskani) tisk (npr. časopisi, tedenske ali mesečne revije itd.)	16	21	9	13	24	15	35	15	12	20	17	18	14	5	26	17	39	12	35	16	17	12	17	17	32	10	16	18
Radio	16	23	11	14	13	18	15	20	10	15	18	13	12	10	15	17	13	15	8	18	19	20	15	13	16	18	18	16

Ženske pogosteje uporabljajo družbene medije (57 % v primerjavi z 48 % pri moških) ter razprave z družino in prijatelji (35 % v primerjavi s 27 %), da bi se obveščale o EU, moški pa pogosteje poročajo prek tradicionalnih medijev, kot sta pisni (tiskani) tisk (18 % v primerjavi s 15 % pri ženskah) in radio (17 % v primerjavi s 15 %). Starost močno vpliva na obveščanje prek šole/univerze: 35 % oseb, starih od 15 do 18 let, uporablja šolo ali univerzo kot vir informacij o EU, v primerjavi s 15 % oseb, starih od 25 do 30 let. Nasprotno pa se s starostjo povečuje uporaba pisnega (tiskanega) tiskanega tiska, radia in spletnega tiska kot vira informacij o EU. Tisti z vsaj srednješolsko izobrazbo pogosteje uporabljajo družbene medije za obveščanje o EU (54 % med tistimi s srednješolsko izobrazbo, 51 % med tistimi z visokošolsko izobrazbo), v primerjavi s 50 % med tistimi z nižjo stopnjo izobrazbe. To je še vedno najpogosteje uporabljen vir informacij o EU na splošno. Uporaba družbenih medijev za obveščanje o EU se po starosti malo razlikuje (54 % med 15- do 18-letniki, 53 % med 19- do 24-letniki in 51 % med 25- do 30-letniki). Poleg tega 58 % tistih, ki niso vključeni v organizacijo, kot vir informacij o EU navaja družbene medije, v primerjavi z 51 % tistih, ki so vključeni v vsaj eno organizacijo. Tudi za mlade, ki niso sodelovali v dejavnostih organizacije, je trikrat bolj verjetno, da se sploh ne obveščajo o EU (12 % v primerjavi s 4 %).

V9 Katere od naslednjih virov uporabljate za obveščanje o EU?

4. Sodelovanje v organizacijah in dejavnostih v drugi državi EU

4.1 Sodelovanje v organizacijah

Udeležba mladih v organizacijah se je od leta 2024 povečala. Vrste organizacij, v katerih sodelujejo, so še vedno različne.

Skupno je 75 % anketiranih mladih v zadnjih 12 mesecih sodelovalo v aktivnostih ene ali več organizacij v primerjavi s 64 % leta 2024. Skoraj vsak četrti mladi Evropejec, star od 15 do 30 let, ni sodeloval v nobeni dejavnosti organizacij, navedenih v raziskavi (23 %), ta delež pa se je od leta 2024 močno zmanjšal (–9 odstotnih točk). Mladi bodo kljub upadu od leta 2024 (–7 točk) še vedno najverjetneje sodelovali v športnih klubih (26 %). Športnim klubom sledijo mladinski klubi, klubi za prosti čas ali katere koli mladinske organizacije (20 %), katere koli druge mladinske organizacije, klubi ali nevladne organizacije (19 %), organizacije s prostovoljskimi dejavnostmi (18 %), kulturne organizacije in organizacije, ki spodbujajo človekove pravice ali svetovni razvoj (obe 14 %), ter organizacije, dejavne na področju podnebnih sprememb ali okoljskih vprašanj (13 %). Najmočnejše povečanje udeležbe mladih od leta 2024 zadeva druge mladinske organizacije, klube ali nevladne organizacije (+11 točk). Vendar je udeležba v politični organizaciji ali politični stranki (11 %) še vedno najmanj pogosta oblika udeležbe, čeprav se je od leta 2024 povečala za 4 točke.

Oblike in ravni sodelovanja v organizacijah se med državami članicami zelo razlikujejo

Rezultati za posamezne države kažejo velike razlike v udeležbi mladih v organizacijah. Vrste organizacij, v katerih sodelujejo mladi, se med državami razlikujejo. Udeležba v športnih klubih je zlasti pomembna v Franciji (36 %), na Irskem in v Litvi (obe 31 %), medtem ko je udeležba v mladinskih klubih, klubih za prosti čas ali mladinskih organizacijah najvišja na Malti (40 %), v Luksemburgu (38 %) in Estoniji (35 %). Mladi anketiranci v teh treh državah izstopajo tudi pri sodelovanju v več vrstah organizacij: tako na Malti kot v Luksemburgu beležijo visoko stopnjo udeležbe v kulturnih organizacijah (41 % in 38 %) in prostovoljskih organizacijah (36 % in 30 %), medtem ko številni mladi v Estoniji sodelujejo v dejavnostih organizacij, ki spodbujajo človekove pravice ali svetovni razvoj (32 %), organizacij, ki so dejavne na področju

V5 Ali ste v zadnjih 12 mesecih sodelovali v kateri koli dejavnosti naslednjih organizacij? Izberite vse, ki se prijavljajo.

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

podnebnih sprememb ali okoljskih vprašanj (31 %), ter političnih organizacij ali strank (28 %). Sodelujoči v državah z največjim deležem udeležbe sodelujejo tudi v širšem naboru organizacij.

Največji delež mladih, ki v zadnjih 12 mesecih niso sodelovali v nobeni dejavnosti organizacij, uvrščenih na seznam, je opazen na Cipru (46 %), v Grčiji in na Madžarskem (v obeh 31 %) ter v Bolgariji, na Hrvaškem in Švedskem (v vseh 30 %). Nasprotno pa na Malti le 4 % anketirancev poroča, da v zadnjih 12 mesecih niso sodelovali v nobenih dejavnostih organizacij, uvrščenih na seznam. Deleži nesodelujočih anketirancev so nizki tudi v Luksemburgu (6 %) in Estoniji (11 %) ter ostajajo pod povprečjem EU-27 v Belgiji (14 %), na Danskem, v Latviji in Sloveniji (vse 16 %) ter Franciji (17 %).

Za ženske, mlade, ki niso zaposleni, in tiste z nižjo stopnjo izobrazbe je manj verjetno, da so sodelovali v dejavnosti organizacije.

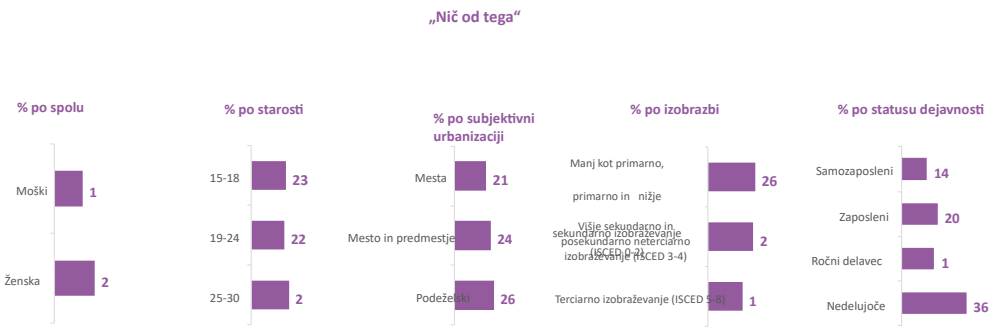
Ženske pogosteje kot moški trdijo, da v zadnjih 12 mesecih niso sodelovale v nobeni od navedenih organizacij (27 % v primerjavi z 19 % pri moških), kar je v veliki meri povezano z manjšo udeležbo v športnih klubih (21 % v primerjavi z 31 % pri moških). Starostne razlike so bolj omejene: neudeležba se giblje od 22 % med osebami, starimi od 19 do 24 let, do 25 % med osebami, starimi od 25 do 30 let, kar kaže, da je udeležba v organizacijah v starostni skupini od 15 do 30 let še vedno razmeroma stabilna.

Največje razlike so povezane s statusom aktivnosti in izobraževalnim položajem mladih. Več kot tretjina oseb, ki niso zaposlene, ne poroča o udeležbi (36 %), v primerjavi z 20 % zaposlenih in 14 % samozaposlenih. Podobno je neudeležba večja med mladimi z nižjo stopnjo izobrazbe (26 %) kot med mladimi s terciarno izobrazbo (19 %). Pomembno vlogo ima tudi kraj prebivališča, čeprav v manjši meri: pri mladih, ki živijo na podeželju, je večja verjetnost, da ne bodo poročali o udeležbi, kot pri tistih, ki živijo v mestih (26 % v primerjavi z 21 %).

Razlogi za nesodelovanje v organizaciji so predvsem praktični, vendar se zdi, da odražajo tudi pomanjkanje priložnosti za sodelovanje.

Med mladimi Evropejci, ki v zadnjih 12 mesecih niso sodelovali v dejavnostih organizacije, je daleč najpomembnejši razlog pomanjkanje časa (41 %). Temu sledita dejstvo, da o tem še niso razmišljali (23 %), in pomanjkanje zanimanja (20 %), čeprav se je slednje v primerjavi z raziskavo Flash Eurobarometer 545 iz leta 2024 zmanjšalo (–6 odstotnih točk). To kaže, da nesodelovanja ni mogoče pojasniti predvsem z zavrnitvijo teh dejavnosti, temveč pogosteje s konkurenčnimi prednostnimi nalogami ali odsotnostjo jasnega sprožilca za sodelovanje.

V5 Ali ste v zadnjih 12 mesecih sodelovali v kateri koli dejavnosti naslednjih organizacij? Izberite vse, ki veljajo.

Drugi razlogi kažejo na konkretnejše ovire za sodelovanje. Nekateri mladi pravijo, da jih nihče nikoli ni prosil ali povabil k sodelovanju (16 %), drugi pa ne vedo, kako se vključiti (13 %), ali pa vprašanj ne razumejo dovolj (12 %). Finančne in geografske ovire omenja tudi približno vsak osmi anketiranec: 12 % jih pravi, da si tega ne morejo privoščiti, enak delež pa pravi, da so dejavnosti predaleč ali težko dosegljive.

jasneje izstopajo, saj jih 39 % pravi, da še niso razmišljali o sodelovanju. Anketiranci na Švedskem pa pomanjkanje časa (44 %) združujejo z razmeroma visoko stopnjo pomanjkanja zanimanja (26 %) in finančnimi omejitvami (17 %). Italija izstopa tudi pri dostopu: 20 % neudeležencev meni, da so dejavnosti predaleč ali težko dosegljive, kar je najvišja raven v EU. Finančne omejitve izstopajo tudi v Belgiji in Franciji, kjer cenovna

V6 Iz katerih razlogov niste sodelovali v teh dejavnostih? Izberite vse ustrezne možnosti.

Osnova : anketiranci, ki v zadnjih 12 mesecih niso sodelovali v nobeni dejavnosti teh organizacij (6209) (%)

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Rezultati za posamezne države kažejo različne razloge za nesodelovanje v organizacijah

Pomanjkanje časa je glavni razlog za nesodelovanje v dejavnostih organizacij v številnih državah. Delež anketirancev, ki so navedli, da nimajo časa, je zlasti velik na Malti (70 %), v Grčiji (48 %), na Cipru (47 %), Hrvaškem in Madžarskem (obe 46 %) ter na Švedskem (44 %). Na Cipru pa razlog za nesodelovanje ni le praktičen: skoraj tretjina neudeležencev pravi, da jih nihče nikoli ni prosil ali povabil k sodelovanju (32 %), eden od petih pa pravi, da vprašanj ne razume dovolj (20 %).

V drugih državah se zdi, da je razlog za nesodelovanje manj neposredno povezan s časovnimi omejitvami. V Bolgariji je pomanjkanje časa omenjeno za 31 %, medtem ko sta nerazmišljanje o sodelovanju (29 %) in nezadostno razumevanje vprašanj (18 %) bolj opazna kot v številnih drugih državah. Anketiranci na Poljskem v zvezi s tem še

dostopnost navaja 24 % oziroma 22 %, sledi Finska (21 %) (v EU-27 pa 12 %).

Socialno-demografski rezultati kažejo tudi različne razloge za nesodelovanje v organizacijah

Delež anketirancev, ki so odgovorili, da je pomanjkanje časa razlog za nesodelovanje v dejavnostih organizacij, se med različnimi socialno-demografskimi skupinami razlikuje. Pomanjkanje časa v enaki meri omenjajo moški in ženske (v obeh primerih 41 %), vendar se s starostjo povečuje, in sicer s 36 % med mladimi, starimi od 15 do 18 let, na 43 % med mladimi, starimi od 25 do 30 let. Še posebej visoka je tudi med zaposlenimi (47 %) in mladimi s terciarno izobrazbo (46 %).

Mlajši neudeleženci bolj verjetno pravijo, da še niso razmišljali o sodelovanju v organizaciji (28 % med 15–18-letniki v primerjavi z 19 % med osebami, starimi od 25 do 30 let), in bolj verjetno pravijo, da jih nihče nikoli ni prosil ali povabil k sodelovanju (20 %). Ženske pogosteje kot moški omenjajo, da ne vedo, kako se

vključiti (15 % v primerjavi z 10 %) ali da niso bile povabljene ali povabljene (18 % v primerjavi s 14 %), moški pa pogosteje pravijo, da jih to ne zanima (24 % v primerjavi z 18 %). Delež anketirancev, ki so navedli, da jih nihče ni nikoli vprašal ali povabil, je izrazito večji med mladimi, ki ne delajo (20 % med neaktivnimi mladimi), kot med samozaposlenimi ali zaposlenimi (14 % vsak). Prav tako je višja med 15- do 18-letniki (20 %). Na enak način 18 % prebivalcev podeželja poroča, da nikoli niso bili vprašani (v primerjavi s 15 % prebivalcev mest). Tudi tisti z nižjo stopnjo izobrazbe (18 %) pogosteje kot diplomanti s terciarno izobrazbo (16 %) navedejo ta razlog za neudeležbo.

Nazadnje, zdi se, da praktični dostop ostaja težava za nekatere skupine: delež anketirancev, ki so navedli, da so dejavnosti organizacij preveč oddaljene, je več kot dvakrat večji med mladimi, ki živijo na podeželju, kot med tistimi, ki živijo v mestih (18 % v primerjavi z 8 %). Tisti z nižjo stopnjo izobrazbe pogosteje kot diplomanti s terciarno izobrazbo poročajo, da si teh dejavnosti ne morejo privoščiti (14 % v primerjavi z 8 %).

4.2 Dejavnosti v drugi državi EU

V primerjavi z letom 2024 je več mladih Evropejcev sodelovalo v dejavnostih v drugi državi EU, čeprav več kot tretjina mladih Evropejcev ni

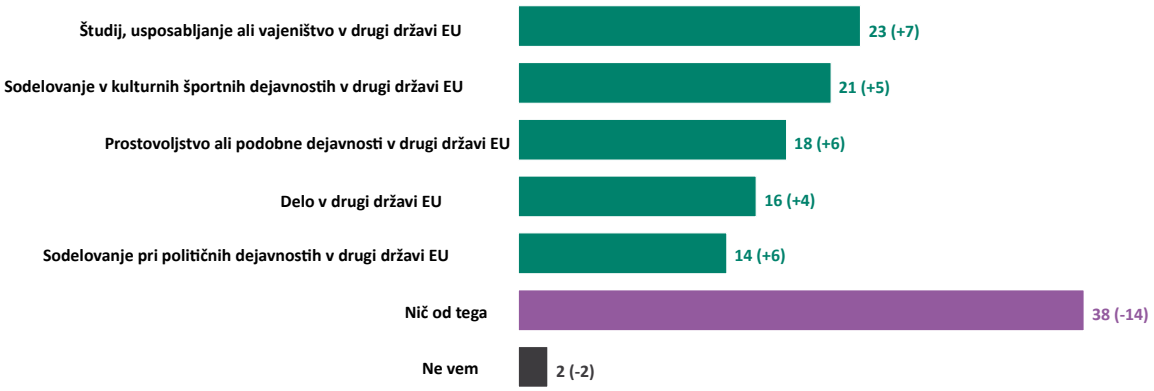
Skupaj je 60 % mladih Evropejcev, starih od 15 do 30 let, sodelovalo v vsaj eni od dejavnosti, navedenih v raziskavi, v drugi državi EU. Študij, usposabljanje ali vajeništvo v drugi državi EU je najpogostejše med mladimi Evropejci (23 %), pred kulturnimi ali športnimi dejavnostmi v drugi državi EU (21 %). Manjši deleži poročajo, da so sodelovali v prostovoljstvu ali podobnih dejavnostih (18 %), delali v drugi državi EU (16 %) ali sodelovali v političnih dejavnostih v drugi državi EU (14 %). Največji porast od raziskave Eurobarometer iz leta 2024 se nanaša na študij, usposabljanje ali vajeništvo v drugi državi EU (+7 točk). Povečale so se tudi prostovoljstvo in politične dejavnosti v drugi državi EU (po 6 točk).

38 % mladih Evropejcev pravi, da niso sodelovali v nobeni od teh dejavnosti. Vendar se je ta delež od leta 2024 močno zmanjšal (–14 odstotnih točk), medtem ko se je delež anketirancev, ki so sodelovali v dejavnostih v drugi državi EU, povečal.

Rezultati po posameznih državah kažejo velike razlike v udeležbi mladih v aktivnostih v drugi državi EU.

Študij, usposabljanje ali vajeništvo v drugi državi EU je dejavnost, o kateri se najpogosteje poroča v 13 državah članicah, v devetih pa se ukvarja s kulturnimi ali športnimi dejavnostmi v drugi državi EU. Poleg tega se o obeh poroča na enaki ravni v Franciji (po 25 %), na Madžarskem (18 %), v Litvi (po 22 %) in na Malti (po 39 %). Prostovoljstvo ali podobne dejavnosti v drugi državi EU so na prvem mestu le v Latviji (32 %). Delež, ki pravi, da niso sodelovali v nobeni od navedenih dejavnosti, je največji na Cipru in Švedskem (obe 50 %), sledijo Madžarska in Portugalska (obe 46 %), Grčija in Poljska (obe 45 %) ter Hrvaška (44 %). Nasprotno pa le 12 % mladih na Malti in v Luksemburgu ter 19 % v Estoniji poroča, da niso sodelovali v dejavnostih v drugi državi EU. Nekatere najvišje ravni udeležbe v več vrstah dejavnosti so opazne tudi v teh državah: študij, usposabljanje ali vajeništvo dosegajo 40 % v Estoniji, 39 % na Malti in 36 % v Luksemburgu, še posebej visoke pa so tudi kulturne ali športne dejavnosti (41 %, 39 % oziroma 42 %). Prostovoljstvo v tujini poteka po enakem vzorcu: 38 % v Luksemburgu, 37 % na Malti in 34 % v Estoniji. O sodelovanju v političnih dejavnostih v drugi državi EU se najpogosteje poroča v Estoniji in Luksemburgu (po 31 %). Podobno velja za delo v drugi državi EU, in sicer v Estoniji (29 %), Sloveniji (24 %) in na

V10 Ali ste se kdaj udeležili katere od naslednjih dejavnosti?

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Malti (23 %) ali v Luksemburgu (22 %), najmanjši delež pa je zabeležen na Švedskem (11 %). To kaže, da v državah, kjer so dejavnosti v drugi državi EU najbolj razširjene, niso omejene na eno samo vrsto dejavnosti, temveč so razpršene po več vrstah dejavnosti.

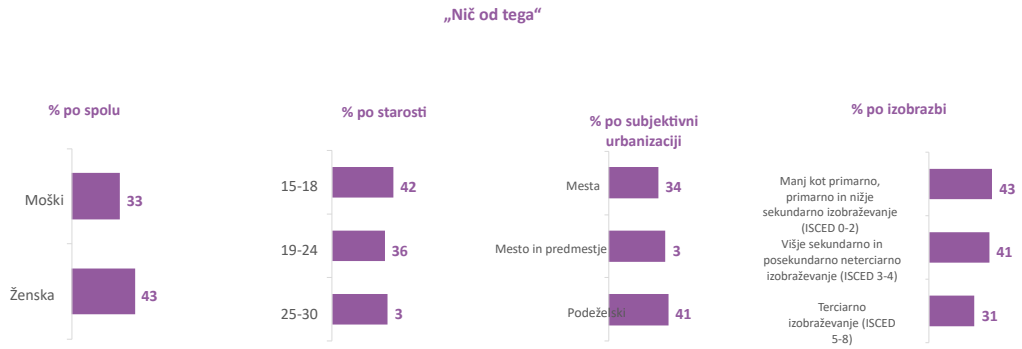
Q10 Ste se kdaj udeležili katere od naslednjih dejavnosti ?

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Študij, usposabljanje ali vajeništvo v drugi državi EU	23	25	20	18	31	23	40	23	18	28	25	20	26	28	30	22	36	18	39	20	21	21	22	19	29	27	23	13
Sodelovanje v kulturnih/športnih dejavnostih v drugi državi EU	21	29	18	22	28	22	41	21	20	21	25	19	18	14	29	22	42	18	39	21	20	14	18	23	33	21	21	21
Prostovoljstvo ali podobne dejavnosti v drugi državi EU	18	24	14	18	26	19	34	18	19	16	19	17	17	16	32	21	38	13	37	18	16	18	17	21	32	21	15	16
Delo v drugi državi EU	16	18	19	16	16	17	29	15	13	14	17	16	13	12	21	20	22	15	23	15	17	15	14	19	24	20	14	11
Sodelovanje pri političnih dejavnostih v drugi državi EU	14	20	12	12	23	15	31	14	15	15	13	12	12	9	22	16	31	14	24	16	13	14	13	14	23	16	14	13
Nič od tega	38	28	42	36	29	34	19	39	45	38	36	44	42	50	23	34	12	46	12	39	39	45	46	36	26	30	40	50

Deleži anketirancev, ki so se udeležili dejavnosti v drugi državi EU, se razlikujejo glede na spol, stopnjo izobrazbe in kraj prebivališča.

Ženske pogosteje kot moški pravijo, da niso sodelovale v nobeni od navedenih dejavnosti v drugi državi EU (43 % v primerjavi s 33 %). Velike razlike so opazne tudi v zvezi z izobrazbo in krajem prebivališča. Za mlade z nižjo ali srednjo stopnjo izobrazbe je veliko bolj verjetno, da ne bodo sodelovali v dejavnostih v drugi državi EU, kot za tiste s terciarno izobrazbo (43 % in 41 % v primerjavi z 31 %). Podobno je bolj verjetno, da mladi, ki živijo na podeželju, nimajo takih izkušenj, kot tisti, ki živijo v mestih (41 % v primerjavi s 34 %). Pri anketirancih s terciarno izobrazbo je tudi večja verjetnost, da so študirali v drugi državi EU (29 % v primerjavi z 18 % pri tistih z nižjo izobrazbo) in prostovoljno delali v drugi državi EU (21 % v primerjavi s 16 %). Ni presenetljivo, da je pri najmlajših anketirancih večja verjetnost, da poročajo, da niso sodelovali v nobeni od navedenih dejavnosti v drugi državi EU: V nobeni od teh dejavnosti ni sodelovalo 42 % oseb, starih od 15 do 18 let, v primerjavi s 36 % oseb, starih od 19 do 24 let, in 38 % oseb, starih od 25 do 30 let.

V10 Ali ste se kdaj udeležili katere od naslednjih dejavnosti?

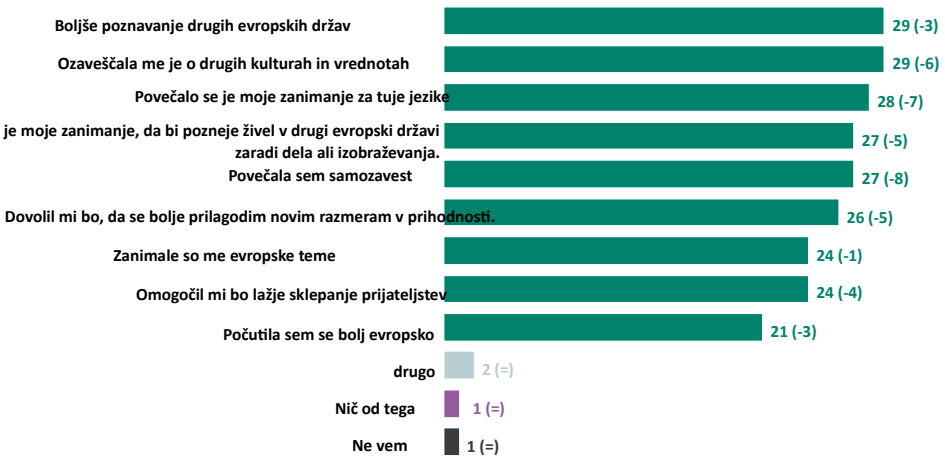

Med mladimi Evropejci, ki so se udeležili vsaj ene dejavnosti v drugi državi EU, so zaznane koristi še vedno pozitivne.

Najpogosteje omenjene koristi sodelovanja v dejavnostih v drugi državi EU so večje poznavanje drugih evropskih držav ter večja ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah (obe 29 %), tesno pa jim sledi večje zanimanje za tuje jezike (28 %). Približno četrtina vprašanih je omenila tudi druge koristi: 27 % jih pravi, da so izkušnje pozneje povečale njihovo zanimanje za življenje v drugi evropski državi, bodisi zaradi dela bodisi zaradi izobraževanja, enak delež pa pravi, da so povečale njihovo samozavest. 26 % jih meni, da jim bo to pomagalo, da se bodo v prihodnosti bolje prilagodili novim razmeram. Koristi, ki so najbolj neposredno povezane z evropsko identiteto in družbenimi vezmi, so nekoliko manjše: 24 % jih je navedlo, da so se zaradi izkušenj bolj zanimali za evropske teme, 24 % jih je navedlo, da jim bo to olajšalo sklepanje prijateljstev, 21 % pa, da so se zaradi tega počutili bolj evropske. Delež, ki pravi, da te dejavnosti niso imele nobenega od opisanih pozitivnih učinkov, ostaja zanemarljiv (1 %, nespremenjen od leta 2024). Vendar se je delež anketirancev, ki so poročali o teh pozitivnih učinkih, zmanjšal za večino koristi, vključenih v vprašanje. Največje zmanjšanje se nanaša na večjo samozavest (-8 točk), zanimanje za tuje jezike (-7 točk) ter ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah (-6 točk). To zmanjšanje je treba razumeti skupaj s povečanjem udeležbe: število anketirancev, ki so odgovorili na vprašanje o prejemkih, se je v primerjavi z raziskavo Eurobarometer 2024 povečalo za približno 38 %, saj se je delež mladih, ki so sodelovali v vsaj eni dejavnosti v drugi državi EU, povečal za 14 točk. Možno je, da je znaten delež anketirancev v letu 2026 verjetno imel novejše ali bolj omejene izkušnje v tujini, kar lahko zniža sporočene ravni zaznanih koristi.

Q12 Ali se strinjate ali ne strinjate, da sodelovanje v teh dejavnostih... ? Izberite vse, s čimer se strinjate.

Osnova : anketiranci, ki so sodelovali pri vsaj eni od teh dejavnosti v drugi državi EU (15933) (%)

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Anketiranci v nekaterih državah članicah poročajo o močnejšem in bolj razširjenem zaznanem učinku dejavnosti v drugi državi EU

V državah članicah ne prevladuje nobena posamezna dajatev. Večja ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah je na prvem mestu v 11 državah članicah, boljše poznavanje drugih evropskih držav pa v 8. V osmih državah članicah se o dveh ali treh koristih poroča na popolnoma enaki ravni. Zato je glavna razlika med državami članicami manjša v navedeni vrsti dajatve kot v intenzivnosti, s katero so te dajatve izražene. Anketiranci na Cipru najbolj izstopajo: med preverjenimi koristmi; ocene se gibljejo od 27 % do 57 %, pri čemer so še posebej visoke ravni za večjo ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah (57 %), boljše poznavanje drugih evropskih držav (51 %) in zanimanje za poznejše življenje v drugi evropski državi (47 %). Anketiranci v Sloveniji in Estoniji kažejo podoben, čeprav manj izrazit vzorec. Med anketiranci v Sloveniji se večina prijavljenih koristi giblje med 29 % in 38 %, pri čemer so najvišje ocene glede zanimanja za življenje v drugi evropski državi pozneje (38 %) ter ozaveščenosti o drugih kulturah in vrednotah (37 %). V Estoniji se ocene gibljejo med 26 % in 37 %, pri čemer nekoliko bolj izstopajo znanje drugih evropskih držav (37 %), zanimanje za poznejše življenje v tujini (36 %) in prilagajanje novim razmeram (35 %).

Nasprotno pa je zaznani učinek zmernejši v več državah članicah, vključno z Nemčijo, Nizozemsko, Avstrijo in Švedsko. V teh državah se deleži gibljejo med 18 % in 28 %, nobeden od opisanih pozitivnih učinkov pa ne dosega ravni, sporočenih na Cipru, v Sloveniji ali Estoniji.

Koristi sodelovanja v dejavnostih v drugi državi EU so na splošno razdeljene med različne socialno-demografske skupine. Ženske in anketiranci z višjo stopnjo izobrazbe pogosteje opazijo te koristi

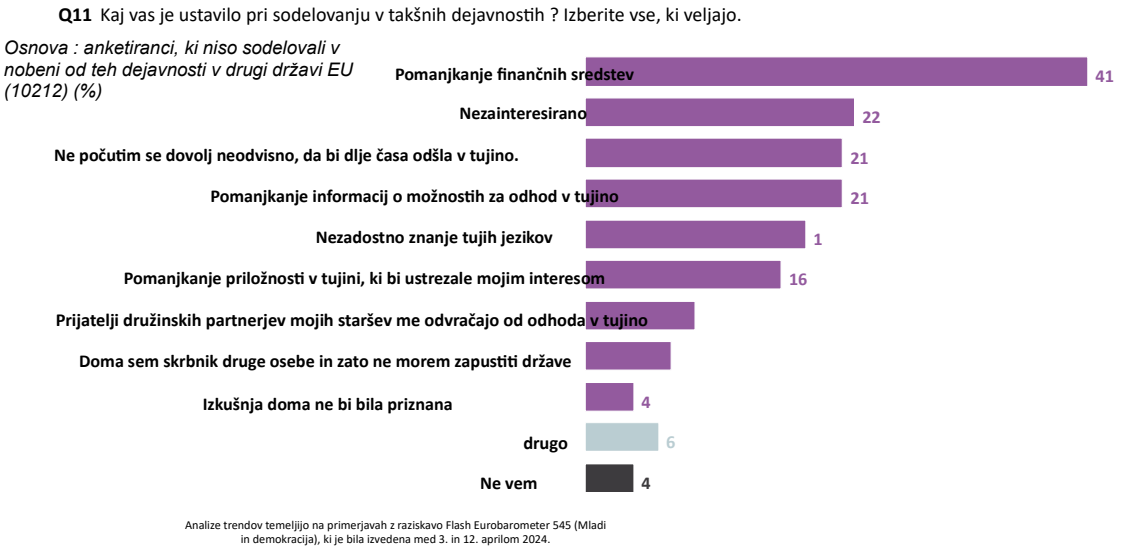
Socialno-demografske razlike so na splošno zmerne. Ženske pogosteje kot moški pravijo, da so njihove izkušnje v drugi državi izboljšale njihovo znanje drugih evropskih držav (31 % v primerjavi s 27 %) in omenile njihovo zanimanje za tuje jezike (31 % v primerjavi s 26 %) ter njihovo ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah (32 % v primerjavi s 27 %).

Ravni izobrazbe in status aktivnosti kažejo jasnejše razlike. Mladi s terciarno izobrazbo pogosteje omenjajo več ugodnosti, zlasti boljše poznavanje drugih evropskih držav (31 % v primerjavi s 25 % med anketiranci z manj kot primarno, primarno ali nižjo sekundarno izobrazbo), zanimanje za poznejše življenje v drugi evropski državi (30 % v primerjavi z 22 %) ter ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah (32 % v primerjavi s 25 %). Glede na status dejavnosti je pri nezaposlenih večja verjetnost, da bodo opazili znanje drugih evropskih držav (35 %), ozaveščenost o drugih kulturah in

vrednotah (37 %), zanimanje za tuje jezike (36 %) in prilagajanje novim razmeram (32 %). Nasprotno pa je manj verjetno, da bodo fizični delavci opazili te pozitivne učinke. Opažena je tudi razlika glede na kraj prebivališča, čeprav manj opazna: pri mladih, ki živijo v mestih, je nekoliko bolj verjetno kot pri tistih na podeželju, da bodo omenili ozaveščenost o drugih kulturah in vrednotah (31 % v primerjavi s 27 %) ter prilagajanje novim razmeram (29 % v primerjavi s 23 %).

Finančne omejitve ostajajo glavni razlog za nesodelovanje v dejavnostih v drugi državi EU

Med mladimi Evropejci, ki se niso udeležili dejavnosti v drugi državi EU, je daleč najpomembnejši razlog pomanjkanje finančnih sredstev (41 %, +4 odstotne točke od leta 2024), predvsem pa drugi predlagani razlogi. Drugi najpogostejši razlog je „nezainteresiranost“ (22 %), vendar se je ta od leta 2024 zmanjšal (–6 točk). Podobni deleži pravijo, da se ne počutijo dovolj neodvisne, da bi dlje časa odšle v tujino (21 %), ali pa nimajo informacij o možnostih za to (21 %). Nezadostno znanje tujih jezikov je navedeno za 18 %, kar je 3 odstotne točke več kot leta 2024.

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Rezultati po državah kažejo različne razloge za nesodelovanje v aktivnostih v drugi državi EU

Med anketiranci iz držav, v katerih velik delež mladih ni sodeloval v nobeni dejavnosti v drugi državi EU, so finančne omejitve pogosto najpogostejši razlog, vendar z različno intenzivnostjo. To je zlasti očitno v Grčiji, kjer jih 45 % pravi, da niso sodelovali v dejavnostih v drugi državi EU; 50 % jih omenja pomanjkanje finančnih sredstev. Pomanjkanje finančnih sredstev pogosto omenjajo tudi anketiranci iz Italije (46 %), Francije (49 %) in Cipra (44 %). Poleg tega glavnega vzorca se v več državah pojavljajo dodatni razlogi za nesodelovanje. Na Cipru in v Grčiji je pomanjkanje informacij omenjeno za 35 % oziroma 28 %. Na Hrvaškem jih četrtina omenja pomanjkanje priložnosti v tujini, ki bi ustrezale njihovim interesom (25 %). Na Švedskem je pomanjkanje zanimanja najpogostejši razlog (34 %) in eden najpogosteje navedenih razlogov v EU. Na Poljskem se pomanjkanje finančnih sredstev (35 %) omenja manj pogosto kot povprečje EU-27, medtem ko delež anketirancev, ki se ne počutijo dovolj neodvisni, da bi šli v tujino (26 %), dosega najvišjo raven v EU, skupaj z visoko stopnjo nezainteresiranosti (30 %). Nezadostno znanje tujih jezikov veliko pogosteje omenjajo anketiranci v Franciji (27 %), na Poljskem (23 %) in v Belgiji (22 %) kot na ravni EU-27 (18 %). Nasprotno pa je delež anketirancev, ki omenjajo ta razlog, še posebej majhen v Luksemburgu (3 %), Romuniji (8 %) in Avstriji (10 %).

Pomanjkanje finančnih sredstev je glavni razlog za neudeležbo v različnih socialno-demografskih skupinah, vendar se motivacija in zaupanje razlikujeta glede na profile

Socialno-demografski rezultati potrjujejo, da je pomanjkanje finančnih sredstev najpogostejši razlog za nesodelovanje v večini skupin. Pogosteje ga omenjajo ženske kot moški (44 % v primerjavi s 37 %), zlasti pa je pogost med mladimi, ki niso zaposleni, v primerjavi z zaposlenimi (45 % v primerjavi z 39 %).

Drugi razlogi za nesodelovanje v dejavnostih v drugi državi EU se jasneje razlikujejo glede na profil. Moški pogosteje kot ženske pravijo, da jih to ne zanima (27 % v primerjavi z 19 %), ženske pa pogosteje omenjajo nezadostno znanje tujih jezikov (20 % v primerjavi s 15 %) in se ne počutijo dovolj neodvisne, da bi dlje časa odšle v tujino (23 % v primerjavi z 19 %). Mlajši anketiranci pogosteje trdijo, da se ne počutijo dovolj neodvisni (23 % med mladimi, starimi od 15 do 18 let, in tistimi, starimi od 19 do 24 let, v primerjavi z 19 % med mladimi, starimi od 25 do 30 let). Nezadostno znanje tujih jezikov kaže jasno razliko med podeželskimi območji in mesti (19 % na podeželskih območjih in v mestih v primerjavi s 15 % v mestih). Kar zadeva stopnje izobrazbe, je delež anketirancev, ki so navedli, da nimajo zadostnega znanja tujih jezikov, najnižji med diplomanti s terciarno izobrazbo (15 %) in najvišji med tistimi z višjo sekundarno ali posekundarno neterciarno izobrazbo (19 %), medtem ko tisti z nižjo stopnjo izobrazbe poročajo o vmesni stopnji (17 %). Mladi, ki v preteklem letu niso sodelovali v dejavnostih organizacije, veliko pogosteje pravijo, da jih aktivnosti v drugi državi EU ne zanimajo (28 % v primerjavi z 18 % med tistimi, ki so sodelovali v organizacijah), medtem ko tisti, ki so sodelovali v organizacijah, pogosteje omenjajo pomanjkanje informacij (24 % v primerjavi z 18 %).

4.3 Ozaveščenost o možnostih bivanja v drugi državi EU, ki jih financira EU

Erasmus+ za študente ostaja najbolj znana priložnost za bivanje v drugi državi EU, ki jo financira EU, kljub zmanjšanju v primerjavi z letom 2024

Erasmus+ za študente ostaja daleč najbolj znana priložnost, ki jo financira EU, da mladi ostanejo v drugi državi EU. 41 % mladih Evropejcev se zaveda te priložnosti. Vendar se je delež anketirancev, ki so zanj slišali, od leta 2024 zmanjšal (–8 odstotnih točk). V primerjavi z letom 2024 se je zmanjšal tudi delež anketirancev, ki so slišali za druge sklope programa Erasmus+, čeprav v manjši meri: 32 % jih je slišalo za program Erasmus+ za učence (–1 odstotna točka), 31 % za mladinske izmenjave v okviru programa Erasmus+ (–2), 20 % za vajence (–2) in 16 % za mlade podjetnike (–3).

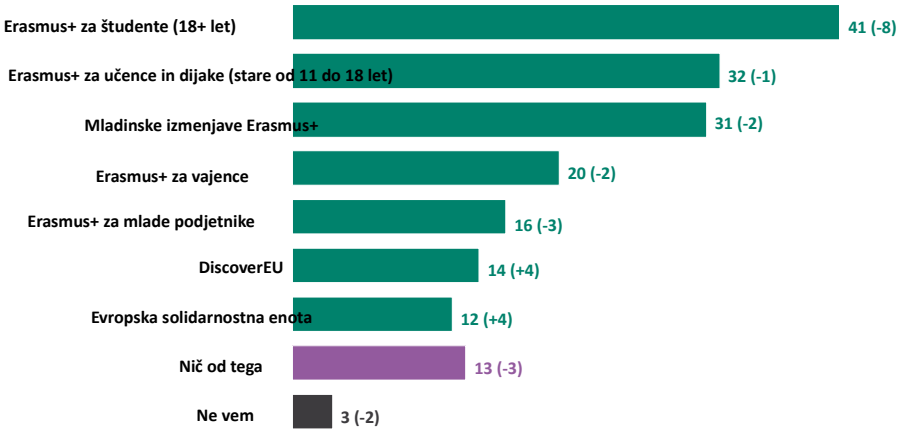
Po drugi strani pa se je ozaveščenost o manj znanih priložnostih EU od leta 2024 povečala. DiscoverEU zdaj pozna 14 % mladih Evropejcev (+4 točke), 12 % pa jih je že slišalo za evropsko solidarnostno enoto (+4 točke). Hkrati 13 % mladih pravi, da niso slišali za nobeno od navedenih priložnosti za bivanje v drugi državi EU, ki jih financira EU, ta delež pa se je od leta 2024 zmanjšal (–3 točke), 3 % pa „ne vem“.

Visoka stopnja ozaveščenosti o programu Erasmus+ je lahko povezana tudi z nizko stopnjo sodelovanja v aktivnostih v drugi državi EU.

Rezultati za posamezne države potrjujejo, da je Erasmus+ za študente najbolj znana priložnost v vseh državah članicah, vendar se deleži anketirancev, ki so slišali zanj, zelo razlikujejo. Delež mladih, ki poznajo program Erasmus+, je največji na Cipru (64 %), v Sloveniji (59 %), Grčiji (57 %) in na Hrvaškem (56 %), sledijo pa jim Portugalska (54 %), Luksemburg in Malta (obe 53 %). Nasprotno je delež precej manjši na Švedskem (25 %), Nizozemskem (26 %) in v Nemčiji (27 %), kjer so opažene tudi nižje ravni ozaveščenosti o več drugih sklopih programa Erasmus+.

Države, v katerih so mladi najbolj seznanjeni s programom Erasmus+ za študente, so pogosto tiste, v katerih so anketiranci najbolj seznanjeni z drugimi oblikami programa Erasmus+. Anketiranci na Cipru izstopajo v več sklopih, vključno s programom Erasmus+ za učence (59 %), mladinskimi izmenjavami v okviru programa Erasmus+ (52 %), programom Erasmus+ za vajence (38 %) in programom Erasmus+ za študente (64 %). Visoka stopnja ozaveščenosti je v Sloveniji opazna tudi pri študentih Erasmus+ (59 %) in mladinskih izmenjavah (45 %), medtem ko je veliko anketirancev na Hrvaškem seznanjenih s študenti Erasmus+ (56 %), učenci (46 %) in mladinskimi izmenjavami (44 %).

V13 V nadaljevanju je navedenih nekaj priložnosti za mlade, ki jih financira EU, da ostanejo v drugi državi EU. Za katere, če sploh, ste že slišali?

Analize trendov temeljijo na primerjavah z raziskavo Flash Eurobarometer 545 (Mladi in demokracija), ki je bila izvedena med 3. in 12. aprilom 2024.

Deleži anketirancev, ki so slišali za DiscoverEU, so največji na Malti (30 %), v Estoniji in Sloveniji (obe 28 %). Ozaveščenost o evropski solidarnostni enoti je še vedno bolj omejena in enakomerneje porazdeljena po državah, saj v Španiji in Sloveniji dosega največ 15 %.

Vendar se v nekaterih državah raven ozaveščenosti o programu Erasmus+ razlikuje od ravni sodelovanja v aktivnostih v drugi državi EU. Deleži anketirancev, ki poznajo program Erasmus+ za študente, so še posebej visoki v Grčiji in na Cipru, kjer program pozna 57 % oziroma 64 % anketirancev. Hkrati sta obe državi med tistimi z največjim deležem anketirancev, ki niso sodelovali v dejavnostih v drugi državi EU (45 % v Grčiji in 50 % na Cipru) in kot oviro navajajo finančne omejitve (50 % in 44 % v primerjavi s povprečjem EU-27, ki znaša 41 %).

Podoben vzorec je opazen na Hrvaškem in Portugalskem, kjer je ozaveščenost visoka (56 % in 54 %) v kombinaciji z visoko stopnjo nesodelovanja (44 % in 46 %), čeprav je delež anketirancev, ki navajajo finančne omejitve, točno na ravni povprečja EU-27 (po 41 %). Delež anketirancev, ki niso slišali za nobeno od teh priložnosti, ki jih financira EU, je največji na Švedskem (29 %), kjer je stopnja nesodelovanja pri dejavnostih v drugi državi najvišja v EU (50 %, povezano s Ciprom).

Po drugi strani pa se zdi, da v Nemčiji in na Nizozemskem nizka ozaveščenost o programu Erasmus+ ne zavira dejanske mobilnosti. Obe državi sta med najnižjimi ravnmi ozaveščenosti o programu Erasmus+ za študente v EU (27 % oziroma 26 %), vendar je njuna splošna raven nesodelovanja v dejavnostih v drugi državi EU blizu povprečja EU-27 (34 % oziroma 39 % v primerjavi z 38 % na ravni EU-27). Ti rezultati kažejo, da se mladi v teh državah očitno udeležujejo dejavnosti v drugi državi EU, ne da bi jih opredelili kot tiste, ki jih financira EU.

V13 V nadaljevanju je navedenih nekaj priložnosti za mlade, ki jih financira EU, da ostanejo v drugi državi EU. * Ki, če sploh, ste že slišali za ?

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Erasmus+ za študente (18+ let)	41	42	46	45	35	27	50	46	57	51	47	56	48	64	49	52	53	37	53	26	31	40	54	45	59	46	35	25
Erasmus+ za učence in dijake (stare od 11 do 18 let)	32	30	36	33	25	24	35	27	45	31	33	46	40	59	36	38	35	31	29	16	28	38	41	39	41	35	31	19
Mladinske izmenjave Erasmus+	31	31	34	34	29	20	42	26	42	38	31	44	38	52	43	37	42	32	43	20	23	40	42	30	45	38	25	16
Erasmus+ za vajence	20	19	27	17	21	18	33	15	38	18	19	18	20	38	26	15	33	24	29	15	18	26	28	13	26	14	17	11
Erasmus+ za mlade podjetnike	16	18	23	12	22	14	28	16	17	19	16	19	17	18	26	19	33	15	37	13	12	16	22	18	28	17	16	13
DiscoverEU	14	16	15	12	22	12	28	19	16	14	11	15	16	12	18	19	22	16	30	15	13	12	13	15	28	14	16	20
Evropska solidarnostna enota	12	13	11	12	11	12	12	10	9	15	14	11	8	8	9	9	12	11	13	12	12	10	9	11	15	10	13	11

Ozaveščenost o možnostih bivanja v drugi državi EU, ki jih financira EU, je večja med mladimi s terciarno izobrazbo in tistimi, ki so sodelovali v dejavnostih organizacije

Socialno-demografski rezultati kažejo, da je ozaveščenost o možnostih bivanja v drugi državi EU, ki jih financira EU, neenakomerno porazdeljena. Razlike med spoloma so še vedno zmerne, čeprav je pri študentih (44 % v primerjavi z 38 %) in mladinskih izmenjavah v okviru programa Erasmus+ (34 % v primerjavi z 28 %) verjetnost, da bodo slišale za program Erasmus+, večja kot pri moških. Ni presenetljivo, da je ozaveščenost o programu Erasmus+ za učence najvišja med mladimi, starimi od 15 do 18 let (41 %), medtem ko je program Erasmus+ za študente najbolj znan med mladimi, starimi od 19 do 24 let (45 %).

Najjasnejše razlike so povezane z izobraževanjem, krajem prebivališča in sodelovanjem v organizacijah. Ozaveščenost o programu Erasmus+ za študente se giblje od 30 % med mladimi z manj kot osnovnošolsko, osnovnošolsko ali nižjo sekundarno izobrazbo do 48 % med tistimi s terciarno izobrazbo, enak vzorec pa se pojavlja tudi pri mladinskih izmenjavah v okviru programa Erasmus+ (24 % v primerjavi s 35 %). Prav tako je veliko manj verjetno, da bodo mladi s terciarno izobrazbo izjavili, da niso slišali za nobeno od teh priložnosti (8 % v primerjavi z 20 % med tistimi z nižjo stopnjo izobrazbe). Drug dejavnik je kraj stalnega prebivališča; za mlade, ki živijo v mestih, je verjetneje, da so slišali za Erasmus+ za študente (44 % v primerjavi z 38 %), mladinske izmenjave Erasmus+ (33 % v primerjavi z 28 %) in DiscoverEU (16 % v primerjavi z 12 %), medtem ko je manj verjetno, da so slišali za katero koli od teh priložnosti (11 % v primerjavi s 16 %). Nazadnje, mladi, ki so v preteklem letu sodelovali v aktivnostih vsaj ene organizacije, se bolj zavedajo manj znanih priložnosti, kot sta DiscoverEU (16 % v primerjavi z 8 % med tistimi, ki niso sodelovali v aktivnostih organizacije) in evropska solidarnostna enota (14 % v primerjavi s 5 %).

5. Digitalno izobraževanje

5.1 Zaupanje v sposobnost uporabe orodij umetne inteligence

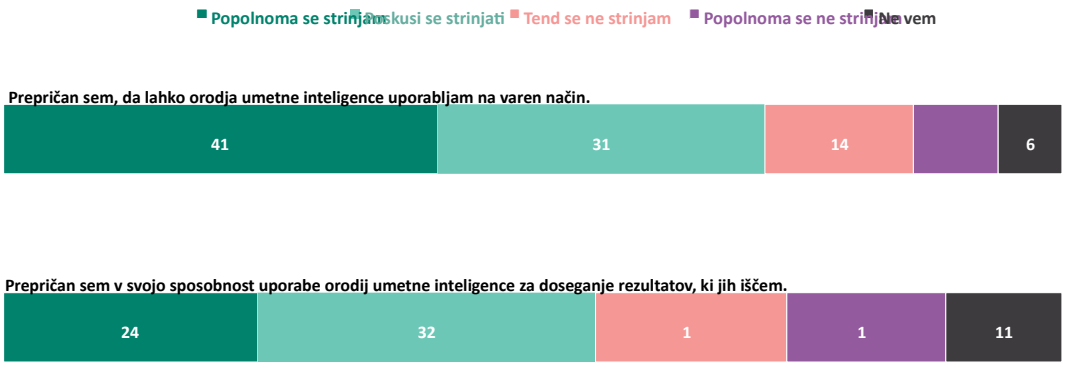
Mladi Evropejci so bolj prepričani v svojo sposobnost varne uporabe orodij umetne inteligence kot v njihovo uporabo za doseganje rezultatov, ki jih iščejo

Skoraj tri četrtine jih meni, da so prepričani v svojo sposobnost varne uporabe orodij umetne inteligence (72 %), vključno z 41 %, ki se popolnoma strinjajo s to izjavo. Nasprotno pa je zaupanje manjše, če se vprašanje osredotoča na sposobnost uporabe orodij umetne inteligence za doseganje rezultatov, ki jih iščejo: 56 % se jih strinja, od tega le 24 %, ki se popolnoma strinjajo. Zaupanje v sposobnost posameznika se zdi močnejše na ravni splošne uporabe kot pri uporabi umetne inteligence za doseganje določenih rezultatov. Razlika je večja pri močnem dogovoru, ki se je zmanjšal z 41 % na 24 %, kot pri splošnem dogovoru, ki se je zmanjšal z 72 % na 56 %.

Rezultati za posamezne države kažejo, da je zaupanje v sposobnost posameznikov za varno uporabo orodij umetne inteligence v državah članicah zelo razširjeno, vendar z očitnimi razlikami v intenzivnosti. Najvišja je na Malti (97 %), v Luksemburgu (90 %) in Estoniji (89 %), sledijo pa ji Latvija in Slovenija (obe 84 %) ter Danska (82 %). Na drugi strani lestvice izstopajo mladi na Nizozemskem z najnižjo stopnjo zaupanja v varno uporabo umetne inteligence (57 %), sledijo jim Belgija (66 %), Švedska (68 %) in Avstrija (69 %). Vendar tudi v teh državah večina mladih še vedno zaupa v svojo sposobnost varne uporabe orodij umetne inteligence.

Zaupanje v sposobnost uporabe orodij umetne inteligence za doseganje rezultatov, ki jih anketiranci iščejo, je skoraj povsod manjše. Najvišje stopnje zaupanja so ponovno zabeležili anketiranci na Malti, v Luksemburgu in Estoniji (95 %, 87 % oziroma 85 %), najnižje pa anketiranci na Nizozemskem (42 %), v Nemčiji (48 %) in Avstriji (49 %).

V16 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami o umetni inteligenci?

Zaupanje v sposobnost varne uporabe umetne inteligence je največje med mladimi na Malti, v Luksemburgu in Estoniji. Razlika med varno in učinkovito uporabo se med državami razlikuje

Razkorak med varno in učinkovito uporabo je še posebej izrazit med anketiranci v Nemčiji, Avstriji, na Poljskem in v Romuniji, kar kaže, da se v teh državah mladi morda počutijo razmeroma sposobni uporabljati orodja umetne inteligence na varen način, vendar manj

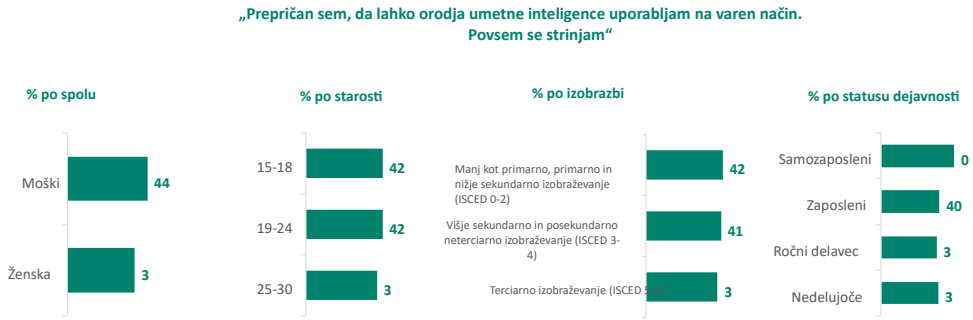
samozavestni v njihovo sposobnost, da jih uporabljajo za doseganje rezultatov, ki jih iščejo. Nasprotno pa sta na Malti, v Luksemburgu, Estoniji in na Cipru obe obliki zaupanja veliko tesnejši.

Družbeno-demografske razlike kažejo, da zaupanje v sposobnost varne uporabe orodij umetne inteligence ni enakomerno porazdeljeno

Moški pogosteje kot ženske pravijo, da so popolnoma prepričani v svojo sposobnost varne uporabe orodij umetne inteligence (44 % v primerjavi s 37 %). Starostne razlike so bolj omejene, čeprav je delež anketirancev, ki se popolnoma strinjajo, nekoliko manjši pri osebah, starih od 25 do 30 let (39 %), kot pri osebah, starih od 15 do 18 let, in osebah, starih od 19 do 24 let (obe 42 %).

Razlike glede na status aktivnosti so izrazitejše. Polovica samozaposlenih mladih pravi, da so popolnoma prepričani v svojo sposobnost varne uporabe umetne inteligence (50 %), v primerjavi s 40 % zaposlenih, 39 % tistih, ki ne delajo, in 38 % fizičnih delavcev. Razlike glede na izobrazbo so majhne in so v nasprotju z večino drugih vprašanj v tem poročilu: V celoti se strinja 42 % tistih z najnižjo stopnjo izobrazbe, v primerjavi z 41 % med tistimi z višjo sekundarno ali posekundarno neterciarno izobrazbo in 39 % med tistimi s terciarno izobrazbo. Na splošno rezultati kažejo, da so največje razlike v zaupanju v varno uporabo umetne inteligence po statusu dejavnosti in spolu, ne pa po izobrazbi.

V16 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami o umetni inteligenci?

5.2. Učenje uporabe umetne inteligence

Mladi se spretnosti, povezane z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence, večinoma učijo prek medijev ali spletnih vsebin ter samousmerjenega branja, raziskav ali prakse.

V zadnjih 12 mesecih so se mladi Evropejci najpogosteje naučili spretnosti, povezanih z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence prek medijev ali spletnih vsebin, kot so družbeni mediji, podkasti, blogi ali novice (39 %). Pomembno vlogo imajo tudi samousmerjeno branje, raziskave ali praksa (33 %), kar je nekoliko pred učenjem v šoli ali na univerzi (31 %). Razprave z družino ali prijatelji so omenjene z 28 %, medtem ko so bolj kolektivna ali organizirana okolja manj pogosta: 16 % se jih je naučilo spretnosti, povezanih z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence v skupnosti ali prostovoljnem okolju, 15 % pa jih je pridobilo z javnimi dogodki ali kampanjami ozaveščanja.

Ti rezultati kažejo, da učenje z umetno inteligenco trenutno bolj poganjata vsakodnevna digitalna izpostavljenost in individualno eksperimentiranje kot strukturirana izobraževalna okolja. Hkrati le 7 % vseh anketirancev pravi, da se spretnosti, povezanih z umetno inteligenco, niso naučili prek nobenega od navedenih kanalov, kar ne pomeni nujno, da se niso naučili ničesar, saj drugi načini učenja niso bili preizkušeni. Kanali, po katerih se učijo, ostajajo raznoliki in pogosto neformalni.

V17 Kje ste se v zadnjih 12 mesecih, če sploh kje, naučili spretnosti, povezanih z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence?

Učni kanali na področju umetne inteligence se med državami članicami razlikujejo. V nekaterih državah se je več anketirancev naučilo veščin umetne inteligence v šoli ali na univerzi.

Rezultati za posamezne države kažejo, da so mediji in spletne vsebine najpogostejši kanali za učenje spretnosti, povezanih z umetno inteligenco, v številnih državah članicah. Zlasti izstopajo med anketiranci v Luksemburgu (57 %) in na Malti (55 %), sledijo pa jim Estonija in Slovenija (48 %), Italija (45 %), Hrvaška in Francija (42 %). Samousmerjeno učenje je zlasti pomembno tudi v več državah, zlasti za anketirance na Cipru (50 %), v Sloveniji (49 %), Bolgariji (48 %), na Hrvaškem (47 %) in Malti (46 %).

Učenje spretnosti, povezanih z umetno inteligenco, v šolah in na univerzah se zdi v nekaterih državah članicah pomembnejše. So vodilni kanal v Belgiji (38 %) in drugi najpomembnejši kanal v Luksemburgu (44 %), na Danskem (39 %), v Franciji (36 %), na Portugalskem (34 %) ter v Španiji in Italiji (obe 33 %). To kaže, da čeprav učenje umetne inteligence na ravni EU še vedno temelji predvsem na spletnih vsebinah in samousmerjeni praksi, se zdi, da ima formalno izobraževanje v več državah že pomembno vlogo. Države, v katerih anketiranci pogosteje omenjajo šole in univerze, so tudi države, v katerih je delež anketirancev brez poklicne dejavnosti (vključno z znatnim delom študentov) največji. Bolj organizirani ali kolektivni kanali so na splošno manj pogosti, vendar izstopajo na Malti, v Luksemburgu, Estoniji in Sloveniji, zlasti v skupnostih ali prostovoljnih okoljih ter na javnih prireditvah. Malta, Luksemburg in Estonija, v katerih so anketiranci navedli najvišje stopnje zaupanja, so pri vseh učnih kanalih, zlasti „šolah ali univerzah“ (37 %, 44 % in 44 % v primerjavi z 31 % v EU-27), „medijskih ali spletnih vsebinah“ (55 %, 57 % in 48 % v primerjavi z 39 %) ali celo „razpravah z družino ali prijatelji“ (43 %, 40 % in 36 % v primerjavi z 28 %), dosegli višje ocene od povprečja EU-27. Samo 1 % na Malti in v Luksemburgu ter 2 % v Estoniji poročata o učenju prek nobenega od navedenih kanalov v primerjavi s 7 % na ravni EU-27.

Q17 V zadnjih 12 mesecih, kjer ste se, če sploh kje, naučili veščin, povezanih z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence ?

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	kadrovska	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Prek medijev ali spletnih vsebin (npr. družbenih medijev, podkastov, blogov, novic)	39	36	34	35	40	38	48	40	35	34	42	42	45	36	40	33	57	41	55	29	39	35	41	40	48	37	39	38
S samousmerjenim branjem, raziskovanjem ali prakso	33	26	48	29	37	35	45	39	40	31	27	47	31	50	41	38	39	37	46	34	33	43	31	30	49	35	38	36
V šoli ali na univerzi (npr. razredi, tečaji, obštudijske dejavnosti)	31	38	23	32	39	29	44	33	30	33	36	27	33	29	31	27	44	21	37	29	26	23	34	25	35	28	33	34
Skozi pogovore z družino ali prijatelji	28	27	23	26	33	28	36	26	30	31	29	25	29	36	30	23	40	25	43	25	27	26	30	23	38	23	28	26
V skupnosti ali prostovoljnem okolju (npr. mladinski klubi, nevladne organizacije, prostovoljstvo, delavnice)	16	21	14	16	25	14	32	13	14	18	18	15	13	6	26	18	33	19	34	18	16	16	16	16	30	18	15	17
Na javnih prireditvah ali kampanjah ozaveščanja	15	20	11	15	22	16	30	14	12	13	17	14	13	8	24	16	25	13	33	15	14	12	15	14	25	14	12	12

Učni kanali na področju umetne inteligence so med skupinami na splošno podobni. Najmlajši anketiranci so v zadnjih 12 mesecih v šoli najverjetneje pridobili spretnosti, povezane z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence, saj je izpostavljenost umetni inteligenci nedavni pojav.

Socialno-demografski rezultati kažejo, da so glavni kanali za učenje spretnosti, povezanih z umetno inteligenco, med skupinami še vedno na splošno podobni. Mediji in spletne vsebine so omenjeni na skoraj enaki ravni za ženske in moške (39 % v primerjavi z 38 %) in se le nekoliko razlikujejo glede na starost, in sicer od 37 % med 25–30-letniki do 41 % med 15–18-letniki. Nasprotno pa je samostojno učenje pogostejše pri starejših anketirancih: 36 % oseb, starih od 25 do 30 let, se je učilo s samousmerjenim branjem, raziskavami ali prakso, v primerjavi z 31 % oseb, starih od 15 do 18 let.

Najjasnejša starostna razlika se nanaša na šolo in univerzo. 40 % 15–18-letnikov pravi, da so se v zadnjih 12 mesecih v tem okolju naučili spretnosti, povezanih z umetno inteligenco. Za to starostno skupino je učenje v šoli enako pogosto kot učenje prek medijev ali spletnih vsebin (41 %), zaradi česar sta to dva najpogostejša kanala za učenje spretnosti, povezanih z umetno inteligenco. Med mladimi, starimi od 19 do 24 let, jih 34 % poroča, da so se v zadnjih 12 mesecih naučili spretnosti, povezanih z umetno inteligenco, v šoli ali na univerzi. Naj bo to drugi najpogostejši učni kanal za mediji ali spletnimi vsebinami (39 %). Med osebami, starimi od 25 do 30 let, jih 23 % pravi, da so se v zadnjih 12 mesecih v šoli ali na univerzi naučili spretnosti, povezanih z umetno inteligenco.

Razlike v izobraževanju so bolj omejene, vendar je nekoliko bolj verjetno, da bodo mladi s terciarno izobrazbo omenili samousmerjeno učenje (35 % v primerjavi z 29 %) ter skupnostno ali prostovoljno okolje (18 % v primerjavi s 14 %). Glede na status dejavnosti je verjetneje, da so se mladi brez poklicne dejavnosti v zadnjih 12 mesecih naučili uporabljati umetno inteligenco prek medijev ali spletnih vsebin (43 % v primerjavi z 39 %), zlasti v šoli ali na univerzi (38 % v primerjavi z 29 %).

Nazadnje, najbolj opazna je razlika med tistimi, ki sodelujejo v organizacijah, in tistimi, ki ne. Mladi, ki sodelujejo v organizacijah, so veliko

bolj verjetni kot tisti, ki se v zadnjih 12 mesecih v skupnosti ali prostovoljnem okolju niso naučili spretnosti, povezanih z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence (20 % v primerjavi s 4 %). Enaka vrzel se pojavlja pri javnih prireditvah ali kampanjah ozaveščanja (18 % v primerjavi s 5 %). Na splošno je učenje umetne inteligence razširjeno med profili, vendar mlajši anketiranci in tisti, ki so sodelovali v dejavnostih organizacije, pogosteje poročajo o strukturiranih in kolektivnih kanalih.

6. Tehnične specifikacije

Med 19. junijem in 1. julijem 2026 je Demoscopy na zahtevo Generalnega direktorata Evropske komisije za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC) izvedel to raziskavo Flash Eurobarometer 585. Gre za anketo, ki jo usklajuje Generalni direktorat za komuniciranje (GD COMM, enota za javno mnenje in udejstvovanje državljanov).

Raziskava Flash Eurobarometer zajema mlade med 15. in 30. letom starosti v vseh 27 državah članicah EU. Ta ciljna populacija ustreza STG1 (specifični ciljni skupini 1), kot je opredeljena v okvirni pogodbi Flash Eurobarometer. Skupno je bilo prek računalniško podprtega spletnega anketiranja (CAWI) opravljenih 26.806 intervjujev.

Število razgovorov po državah			
EU	26807	Latvija	00:00:00
Belgija	1022	Litva	104
Bolgarija	1031	Luksemburg	501
Češka	1024	Madžarska	1009
Danska	1023	Malta	503
Nemčija	1172	Nizozemska	1003
Estonija	1003 .	Avstrija	105
Republika Irska	1073 -	Poljska	1001
Grčija	1007	Portugalska	1192
Španija	1007	Romunija	1183
Francija	995	Slovenija	1013
Hrvaška	1021	Slovaška	1030
Italija	1173	Finska	1032
Ciper	521	Švedska	1138

Razlika do zgornje meje napake

Za rezultate raziskav veljajo dovoljena odstopanja pri vzorčenju. „Meja napake“ količinsko opredeljuje negotovost glede rezultata raziskave (ali zaupanje vanj). Praviloma velja, da več kot je opravljenih razgovorov (velikost vzorca), manjša je stopnja napake. Pri vzorcu 500 bo stopnja napake znašala največ 4,4 odstotne točke, pri vzorcu 1 000 pa največ 3,1 odstotne točke.

Statistične meje zaradi dovoljenih odstopanj pri vzorčenju
(pri 95-odstotni stopnji zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah	različni opaženi rezultati so v stolpcih						
	5,00 %	10,00 %	25,00 %	50,00 %	75,00 %	90,00 %	95,00 %
n = 50	±6,0	±8,3	±12,0	±13,9	±12,0	±8,3	±6,0
n = 100	±4,3	±5,9	±8,5	±9,8	±8,5	±5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4.2	±6,0	±6,9	±6,0	±4.2	±3,0
n = 500	±1,9	± 2,6	±3,8	±4,4	±3,8	± 2,6	±1,9
n = 1000	± 1,4	±1,9	± 2,7	±3,1	± 2,7	±1,9	± 1,4
n = 1500	±1.1	±1,5	±2,2	±2,5	±2,2	±1,5	±1.1
n = 2000	±1,0	±1,3	±1,9	±2,2	±1,9	±1,3	±1,0

7. Qu estionnaire

Način intervjuja: Na spletu (CAWI)

Ciljna populacija: Mladi, stari od 15 do 30 let.

Prekoračitev C: 27 držav članic EU

Datumi terenskega dela: od 19. junija do 1. julija 2026.

Vzorec si ze: 26.806 intervjujev (približno 1.000 v večjih državah in 500 v manjših državah)

Zajeta socialno-demografska vprašanja: starost, spol, izobrazba, poklic, regija, urbanizacija, sestava gospodinjstva

TOPIČNA VPRAŠANJA

Strategija EU za mlade

[ASK vse]

prvo četrtletje. Kateri od naslednjih ukrepov so po vašem mnenju najpomembnejši za doseganje rezultatov pri politikah, namenjenih mladim? Izberite največ tri možnosti.

(MAXIMUM TRI ODGOVORNOSTI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE)

1. Cilji, ki obravnavajo resnična vprašanja, s katerimi se soočajo mladi
2. Sodelovanje na vseh ravneh – lokalni, regionalni, nacionalni in evropski
3. Zagotavljanje, da imajo mladi in mladinske organizacije besedo pri odločanju
4. Zagotavljanje, da so mladi seznanjeni s politikami in priložnostmi
5. Zagotavljanje finančne podpore za mladinske programe in pobude
6. Sprejemanje odločitev z uporabo dejstev in raziskav
7. Zagotavljanje, da se politike dejansko izvajajo in ustrezno pregledujejo
8. Povezovanje različnih področij politike, ki vplivajo na mlade
9. Nič od tega
10. Ne vem

Državljanska vzgoja

[ASK vse]

V2 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih naučili kaj novega o naslednjih temah?

(MOŽNOST ODGOVORNIH ODGOVOROV)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 5)

1. Demokratični procesi, politična udeležba in institucije

2. Človekove pravice in socialna pravičnost

3. Enakost, raznolikost in boj proti diskriminaciji

4. Okoljska trajnost

5. Medijska in digitalna pismenost ter prepoznavanje dezinformacij

6. Nič od zgoraj navedenega

7. Ne vem

[ASK IF Q2 = 1 ali 2 ali 3 ali 4 ali 5]

V3 Kako ste se naučili o teh temah?

(MOŽNOST ODGOVORNIH ODGOVOROV)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 6)

1. V šoli ali na univerzi (tečaji, obštudijske dejavnosti)

2. S sodelovanjem v mladinskih klubih, organizacijah civilne družbe, prostovoljstvu

3. Prek tradicionalnih medijev (npr. televizije, radia, časopisov), digitalnih medijev (npr. družbenih medijev, podkastov, blogov)

4. S samousmerjenim branjem ali raziskovanjem

5. Skozi pogovore z družino ali prijatelji

6. Na javnih prireditvah ali kampanjah ozaveščanja

7. Nič od zgoraj navedenega

8. Ne vem

TREND VPRAŠANJA

Udeležba mladih v državljanskem življenju

SPREMENJENI TREND – FL 545 (2024) – prvo četrtletje

[ASK vse]

Četrto četrtletje. Kateri so po vašem mnenju najučinkovitejši ukrepi za to, da nosilci odločanja slišijo glas mladih? Izberete lahko največ tri odgovore.

(PODALJŠAMO TRI ODGOVORNIKE)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 8)

1. Glasovanje na lokalnih, nacionalnih ali evropskih volitvah

2. Sodelovanje v političnih gibanjih, strankah ali sindikatih

3. Stik s politikom o težavi

4. Prostovoljstvo za dobrodelno organizacijo/kampanjsko organizacijo

5. Bojkotiranje ali nakup določenih izdelkov iz političnih, etičnih ali okoljskih razlogov

6. Sodelovanje v študentskih ali mladinskih organizacijah

7. Sodelovanje v javnem posvetovanju o predlaganih političnih pobudah (na spletu ali drugje), tudi v mladinskem dialogu EU ali evropskih državljanskih forumih

8. Sodelovanje v družbenih medijih z izražanjem svojega mnenja, uporabo hashtagov ali spreminjanjem slike profila, na primer

9. drugo

10. Nič od tega ni učinkovito

11. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – drugo četrtletje

[ASK vse]

Peto četrtletje. Ali ste v zadnjih 12 mesecih sodelovali v kateri koli dejavnosti naslednjih organizacij? Izberite vse, ki veljajo.

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 7)

1. Športni klub

2. Mladinski klub, klub za prosti čas ali kakršna koli mladinska organizacija

3. Kulturna organizacija

4. Politična organizacija ali politična stranka

5. Organizacija s prostovoljskimi aktivnostmi

6. Organizacija, dejavna na področju podnebnih sprememb/okoljskih vprašanj

7. Organizacija, ki spodbuja človekove pravice ali svetovni razvoj

8. Katera koli druga mladinska organizacija, klub, nevladna organizacija itd.

9. Nič od tega

10. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – tretje četrtletje

[ASK IF Q5 = 9 (nič od tega)]

Q6. Iz katerih razlogov niste sodelovali v teh dejavnostih? Izberite vse ustrezne možnosti.

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 6)

1. Nimam časa

2. Ne zanima me

3. Ne morem si ga privoščiti

4. Nisem še razmišljal o tem

5. Ne vem, kako naj to storim.

6. Težave ne razumem dovolj

7. Nihče me ni nikoli prosil ali povabil k sodelovanju.

8. Nisem vedel, da lahko to storim.

9. Te dejavnosti so predaleč. Težko je priti tja (npr. z javnim prevozom) od doma

10. drugo

11. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – zadnje četrtletje

[ASK vse]

Q7a. Ali ste v preteklem letu sprejeli kakršne koli ukrepe za spremembo družbe, na primer s podpisom peticije, sodelovanjem na shodu ali pošiljanjem pisma politiku?

(SAMO ODGOVORNO)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: EKSKLUZIVNO)

1. Da

2. Ne

3. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – zadnje četrtletje (b)

[ASK IF Q7a = 1 (da)]

Q7b. Na katerih področjih ste poskušali spremeniti družbo (na primer s podpisom peticije, sodelovanjem na shodu ali pošiljanjem pisma politiku)?

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 7)

1. Podnebne spremembe in varstvo okolja

2. Zdravje in dobro počutje

3. Ekonomska neenakost in izdatki za socialno varstvo

4. Enake pravice ne glede na spol, raso ali spolnost

5. Človekove pravice

6. Vojne in konflikti

7. Demokracija in pravna država

8. drugo

9. Ne vem

Mnenje o ponudbi EU za mlade

SPREMENJENI TREND – FL 545 (2024) – 5. četrtletje

[ASK vse]

Q8. Ali poznate katerega od naslednjih načinov sodelovanja z Evropsko unijo?

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 8)

1. Mladinski dialog EU ali mladinska konferenca EU

2. Evropski državljanski forumi

3. Javna posvetovanja

4. Evropske volitve

5. Kanali in spletišča družbenih medijev EU (tj. Evropski mladinski portal)

6. Obisk institucij EU

7. Evropski teden mladih ali Evropska prireditev za mlade

8. Stik s komisarjem ali poslancem Evropskega parlamenta

9. Udeležba na dogodkih, ki jih EU organizira v vaši državi

10. Evropska državljanska pobuda

11. Nič od tega

12. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 6. četrtletje

[ASK vse]

V9. Katere od naslednjih virov uporabljate za obveščanje o EU?

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 7)

1. Družbeni mediji
2. Spletni mediji, podkasti in/ali novičarske platforme
3. Pisni (tiskani) tisk (npr. časopisi, tedenske ali mesečne revije itd.)
4. televizija
5. Radio
6. Pogovori s prijatelji, družino ali sodelavci
7. Šola ali univerza
8. drugo
9. Jih ni, nisem obveščen/-a o EU.
10. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 7. četrtletje

[ASK vse]

V10. Ste se kdaj udeležili katere od naslednjih dejavnosti?

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 5)

1. Študij, usposabljanje ali vajeništvo v drugi državi EU
2. Sodelovanje v kulturnih/športnih dejavnostih v drugi državi EU
3. Sodelovanje pri političnih dejavnostih v drugi državi EU
4. Prostovoljstvo ali podobne dejavnosti v drugi državi EU
5. Delo v drugi državi EU
6. Nič od tega
7. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 8. četrtletje

[ASK IF Q10 = 6 (nič od tega)]

Vprašanje št. 11. Kaj vas je odvrnilo od sodelovanja v takšnih dejavnostih? Izberite vse, ki veljajo.

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 do 9)

1. Nezainteresirano
2. Nezadostno znanje tujih jezikov

3. Doma sem skrbnik druge osebe in zato ne morem zapustiti države

4. Moji starši/družina/partner/prijatelji me odvračajo od odhoda v tujino

5. Ne počutim se dovolj neodvisnega, da bi lahko dlje časa odšla v tujino.

6. Pomanjkanje finančnih sredstev

7. Pomanjkanje informacij o možnostih za odhod v tujino

8. Pomanjkanje priložnosti v tujini, ki bi ustrezale mojim interesom

9. Izkušnja doma ne bi bila priznana

10. drugo

11. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 9. četrtletje

[ASK IF Q10 = 1, 2, 3, 4 ali 5]

vprašanje št. 12. Ali se strinjate ali ne strinjate, da sodelovanje v teh dejavnostih...? Izberite vse, s čimer se strinjate.

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 do 9)

1. Boljše poznavanje drugih evropskih držav

2. Počutila sem se bolj evropsko

3. Povečalo se je moje zanimanje, da bi pozneje živel v drugi evropski državi (za delo ali izobraževanje).

4. Zanimale so me evropske teme

5. Povečalo se je moje zanimanje za tuje jezike

6. Ozaveščala me je o drugih kulturah in vrednotah

7. Povečala sem samozavest

8. Dovolil mi bo, da se bolje prilagodim novim razmeram v prihodnosti.

9. Omogočil mi bo lažje sklepanje prijateljstev

10. drugo

11. Nič od tega

12. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 10. četrtletje

[ASK vse]

Vprašanje 13. V nadaljevanju je navedenih nekaj priložnosti za mlade, ki jih financira EU, da ostanejo v drugi državi EU. Za katere, če sploh, ste že slišali?

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE, KEEP 1-5 SKUPINA)

1. Erasmus+ za študente (18+ let)
2. Erasmus+ za učence in dijake (stare od 11 do 18 let)
3. Erasmus+ za vajence
4. Mladinske izmenjave Erasmus+
5. Erasmus+ za mlade podjetnike
6. DiscoverEU
7. Evropska solidarnostna enota
8. Nič od tega
9. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 11. četrtletje

[ASK vse]

V14. vprašanje Ali bi rekli, da ukrepi, ki jih sprejme EU, vplivajo na vaše vsakdanje življenje ali ne?

(SAMO ODGOVORNO)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: EKSKLUZIVNO)

1. Da, zelo
2. Da, do neke mere
3. Ne, ni veliko
4. Ne, sploh ne
5. Ne vem

TREND – FL 545 (2024) – 12. četrtletje

[ASK vse]

Vprašanje 15. Kaj pričakujete od Evropske unije za svojo generacijo? Izberete lahko največ tri odgovore.

(PODALJŠAMO TRI ODGOVORNIKE)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 do 9)

1. Spodbujanje okolju prijazne politike in boj proti podnebnim spremembam

2. Povečanje zaposlitvenih možnosti za mlade

3. Boj proti revščini ter ekonomskim in socialnim neenakostim

4. Igranje močne vloge pri reševanju zdravstvenih izzivov

5. Ohranjanje miru, krepitev mednarodne varnosti in spodbujanje mednarodnega sodelovanja

6. Spodbujanje človekovih pravic, demokracije in skupnih evropskih vrednot

7. Spodbujanje digitalizacije družbe

8. Spodbujanje vključujočih družb, vključno z enakostjo spolov in bojem proti diskriminaciji

9. Združevanje mladih iz različnih delov EU

10. drugo

11. Ne vem

Digitalno izobraževanje / dezinformacije / medijska pismenost

[ASK vse]

Vprašanje št. 16. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami o umetni inteligenci?

(ONE ONSWER PER LINE)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: EKSKLUZIVNA NA LINE – RANDOMIZE 1 do 4)

• Popolnoma se strinjam

• Tend, da se strinjajo

• Tend za nestrinjanje

• Popolnoma se ne strinjam

• Ne vem

1. Prepričan sem, da lahko orodja umetne inteligence uporabljam na varen način.

2. Prepričan sem v svojo sposobnost uporabe orodij umetne inteligence za doseganje rezultatov, ki jih iščem.

[ASK vse]

Vprašanje 17. Kje, če sploh kje, ste se v zadnjih 12 mesecih naučili spretnosti, povezanih z razumevanjem in uporabo orodij umetne inteligence?

(dodeljeni VELIKI ODGOVORNIKI)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE 1 DO 6)

1. V šoli ali na univerzi (npr. razredi, tečaji, obštudijske dejavnosti)

2. V skupnosti ali prostovoljnem okolju (npr. mladinski klubi, nevladne organizacije, prostovoljstvo, delavnice)

3. Prek medijev ali spletnih vsebin (npr. družbenih medijev, podkastov, blogov, novic)

4. S samousmerjenim branjem, raziskovanjem ali prakso

5. Skozi pogovore z družino ali prijatelji

6. Na javnih prireditvah ali kampanjah ozaveščanja

7. Nič od zgoraj navedenega

8. Ne vem

6. Medgeneracijska pravičnost

[ASK vse]

Vprašanje št. 18. V kolikšni meri se osebno strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev?

(ONE ONSWER PER LINE)

(NAVODILA ZA PRIPRAVO: RANDOMISE TOČKE)

• Popolnoma se strinjam

• Tend, da se strinjajo

• Tend za nestrinjanje

• Popolnoma se ne strinjam

• Ne vem

1. V (NAŠI DRŽAVI) oblikovalci politik upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev

2. Oblikovalci politik EU upoštevajo dolgoročne posledice svojih odločitev

3. V (NAŠI DRŽAVI) imajo mladi enake možnosti za uspeh v življenju kot mladi iste starosti pred 30 leti.

4. V (NAŠI DRŽAVI) bodo imeli mladi čez 30 let enake možnosti za uspeh kot mladi iste starosti danes.

Pripombe

V izvirni datoteki pdf se znaki zdijo čudni, zlasti na ilustracijah: nekateri znaki manjkajo med operacijami kopiranja in lepljenja, predvsem opuščaji, velike črke in vprašaji.

Na primer, v prvi ilustraciji na strani 8:

- Pri kopiranju zgornje vrstice (naslovne vrstice) se številka vprašanja "Q18" nadomesti z "1", končni vprašaj pa izgine.

- V naslednjih vrsticah se besedna zveza "(NAŠA DRŽAVA)" v oklepajih preoblikuje v " U U U T Y ".

Ti nenavadno manjkajoči znaki se pojavljajo tudi v samem besedilu (na primer na strani 6 v prvem stolpcu na začetku zadnjega odstavka beseda med postopkom kopiranja izgine).

Možno je, da druge napake ostanejo; Pošljite nam sporočilo, da jih bomo lahko popravili.

Vprašanje Q10 kaže, da se delež mladih Evropejcev, ki se udejstvujejo v dejavnostih v drugi državi Evropske unije, povečuje. To je pozitiven razvoj (čeprav je treba upoštevati ogljični odtis: potovanje v tujino vodi do višjih emisij CO2).

Vprašanje Q12 te iste posameznike sprašuje o koristih, ki so jih pridobili s časom v tujini. Odstotek pozitivnih odzivov se znatno zmanjša.

Zato se zdi, da bolj kot mladi Evropejci potujejo v tujino, manj privlačna je izkušnja zanje.

Digitalno izobraževanje: edina zastavljena vprašanja se nanašajo na umetno inteligenco. To predstavlja le en vidik digitalnega izobraževanja, čeprav je najbolj aktualen.